

Defending Free Flow Of Information Organization

گزارش ماهانه سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ایران؛

ژوئن ۲۰۲۴ (۱۲ خرداد ۱۴۰۳ - ۱۰ تیر ۱۴۰۳)

گزارش سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ایران در ماه ژوئن ۲۰۲۴ (۱۲ خرداد ۱۴۰۳ - ۱۰ تیر ۱۴۰۳) با استناد به ۴۳ پرونده مطبوعاتی مستندشده توسط پژوهش‌گران سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات تهیه شد.

در ماه ژوئن و همزمان با کارزار چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، برخوردهای امنیتی و قضایی با رسانه‌های ایرانی ۹ برابر نسبت به ماه پیش از آن افزایش یافت. این میزان، وسیع‌ترین سرکوب رسانه‌ها در شش ماه گذشته (از آغاز سال ۲۰۲۴) بود.

گزارش ماهانه سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ایران؛

ژوئن ۲۰۲۴
(۱۲ خرداد ۱۴۰۳ - ۱۰ تیر ۱۴۰۳)

- ۱- مقدمه 4
- ۲- تحلیل آماری سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه ژوئن 5
- ۳- رویدادنگاری و تحلیل الگوهای سرکوب در ماه ژوئن 12
- ۳-۱- انتخابات ریاست جمهوری در ایران به دور دوم کشیده شد 12
- ۳-۲- حمید نوری با دو شهروند سوئد مبادله شد 17
- ۳-۳- کانادا سپاه پاسداران را نهادی تروریستی اعلام کرد 18
- ۴- گاه‌شمار سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه ژوئن 20
- ۴-۱- بازداشت، اعلام جرم و «تذکر»؛ نقض حق آزادی بیان در ایران ادامه دارد 20
- ۴-۲- دستورالعمل انتخاباتی هیات نظارت بر مطبوعات: متخلفان شلاق می‌خورند 21
- ۴-۳- ضرب و جرح و بازداشت موقت علی‌رضا شهرکی توسط همراهان وزیر نیرو 22
- ۴-۴- دست‌کم چهار روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای احضار یا بازداشت شدند 23
- ۴-۵- مهتا صدری، فعال رسانه‌ای، بازداشت شد 24
- ۴-۶- انتخابات ۱۴۰۳؛ تداوم برخوردهای قضایی با رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران 25
- ۴-۷- انتخابات ۱۴۰۳؛ علیه مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن پرونده قضایی تشکیل شد 26
- ۴-۸- خبرنگار ایران اینترنشنال در سوئد به دلیل تهدید امنیتی به خانه امن منتقل شد 27
- ۴-۹- صبا آذریچک، فعال رسانه‌ای زندانی، به بیمارستان منتقل شد 28
- ۴-۱۰- زینب رحیمی، خبرنگار، به جزای نقدی محکوم شد 30
- ۴-۱۱- انتخابات ۱۴۰۳؛ دو روزنامه و چهار پایگاه خبری «تذکر» گرفتند 30
- ۴-۱۲- پایگاه خبری رکنا در پرونده «داروهای خاص» تبرئه شد 31
- ۴-۱۳- تبرئه ارسالن رسولی پس از تحمل دو سوم از دوران محکومیت 32
- ۴-۱۴- هادی کسایی‌زاده و وحید اشتری بازداشت شدند 33
- ۴-۱۵- دادگاه مطبوعات؛ محمد مهاجری مجرم شناخته شد 34
- ۴-۱۶- دادستانی تهران علیه محمد پارسا اعلام جرم کرد 35
- ۴-۱۷- انتخابات ۱۴۰۳؛ شش رسانه دیگر تذکر گرفتند 36
- ۴-۱۸- پس از قطع آگهی‌های دولتی، دو روزنامه در زنجان در آستانه تعطیلی قرار گرفتند 37
- ۴-۱۹- انتخابات ۱۴۰۳؛ اسفندیار عبداللهی به دادگاه احضار شد 37
- ۴-۲۰- ابراهیم رشیدی به دادگاه کیفری دو مشکین‌شهر احضار شد 38
- ۴-۲۱- انتخابات ۱۴۰۳؛ سه روزنامه، دو خبرنگاری و دو پایگاه خبری «تذکر» گرفتند 39
- ۴-۲۲- نسربین حسنی پیش از پایان دوران مرخصی بازداشت شد 40
- ۴-۲۳- استودیوی رسانه تصویری فردای اقتصاد پلمب شد 41
- ۴-۲۴- دادستان قزوین علیه مصطفی جعفری، خبرنگار، اعلام جرم کرد 42

-
- 43.....۴-۲۵- تشکیل پرونده جدید علیه پویان خوشحال، روزنامه‌نگار ساکن ترکیه
- 45.....۵- روزنامه‌نگاران زندانی در پایان ماه ژوئن**
- 45.....۵-۱- ویدا ربانی
- 45.....۵-۲- نسرین حسنی
- 46.....۵-۳- پریسا صالحی
- 46.....۵-۴- شیرین سعیدی
- 47.....۵-۵- صبا آذربیک
- 47.....۵-۶- کامیار فکور
- 48.....۵-۷- روح‌الله نخعی
- 48.....۵-۸- یاشار سلطانی
- 49.....۶- پانویس**
-

۱- مقدمه

گزارش تحقیقی-آماری سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI) شامل داده‌های مربوط به موارد نقض حقوق رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندخبرنگاران در ایران در دوره زمانی ژوئن ۲۰۲۴ تا ژوئن ۲۰۲۴ (۱۲ خرداد ۱۴۰۳ - ۱۰ تیر ۱۴۰۳) است.

در بخشی از این گزارش با رویدادنگاری وقایع مهم و تاثیرگذار در ماه ژوئن، تلاش شده است بستر تاریخی، سیاسی و اجتماعی که سرکوب روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در آن اتفاق افتاده است، ثبت شود.

همچنین دفاع از جریان آزاد اطلاعات برای شناسایی مکانیزم‌ها و سازوکارهای سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد در ایران، در گزارش خود اقدام به شناسایی، ثبت و تحلیل الگوهای سرکوب روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها کرده است.

یافته‌های این گزارش بر پایه گفت‌وگوی دفاع از جریان آزاد اطلاعات با منابع آگاه، گزارش‌های منتشرشده در رسانه‌های همکار[۱]، اظهارات مقام‌ها و رسانه‌های دولتی و تحلیل آماری داده‌های جمع‌آوری‌شده، تدوین شده است.

به‌رغم سازوکار سازمان‌یافته در ایران برای اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد، پژوهش‌گران سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات تلاش کردند، با پایبندی به اصل بی‌طرفی، رعایت قواعد حقوقی و با پرهیز از جهت‌گیری‌های سیاسی، تمامی رویدادهای منجر به نقض حقوق روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها در ایران را پیگیری و مستند کنند.

با این وجود آمارها و رویدادهای ثبت‌شده در این گزارش، تنها شامل داده‌هایی است که دفاع از جریان آزاد اطلاعات امکان جمع‌آوری، راستی‌آزمایی و مستندکردن آن را یافت. به‌دلیل سازوکار چندلایه سرکوب در ایران، احتمالاً موارد نقض حقوق رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و شهروندخبرنگاران در ایران، بیشتر از آمارها و رویدادهای ثبت شده در این گزارش است.

در این گزارش، شماری از پرونده‌های مستندشده در ماه ژوئن ۲۰۲۴، برای حفظ امنیت روزنامه‌نگاران و ممانعت از تشدید فشار امنیتی بر آنها، تنها به‌شکل آمار منعکس شده است. جزئیات این پرونده‌ها به‌شکل عمومی منتشر نخواهد شد و تنها در قالب گزارشات حقوق بشری در اختیار شماری از نهادهای بین‌المللی قرار خواهد گرفت. رسانه‌ها و یا سازمان‌های حقوق بشری که در پژوهش‌ها و گزارشات خود نیاز به جزئیات این پرونده‌ها داشته باشند، می‌توانند از طریق آدرس ایمیل info@deffi.org با مدیران دفاع از جریان آزاد اطلاعات ارتباط برقرار کنند.

۲- تحلیل آماری سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه ژوئن

گزارش سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ایران در ماه ژوئن ۲۰۲۴ (۱۲ خرداد ۱۴۰۳ - ۱۰ تیر ۱۴۰۳) با استناد به ۴۳ پرونده مطبوعاتی مستندشده توسط پژوهش‌گران سازمان دفاع از جریان آزاد اطلاعات تهیه شد.

در ماه ژوئن و همزمان با کارزار چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، برخوردهای امنیتی و قضایی با رسانه‌های ایرانی ۹ برابر نسبت به ماه پیش از آن افزایش یافت. این میزان، وسیع‌ترین سرکوب رسانه‌ها در شش ماه گذشته (از آغاز سال ۲۰۲۴) بود. در این ماه، دور جدید برخوردهای امنیتی و قضایی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که پس از کشته شدن ابراهیم رئیسی آغاز شده بود، با سیری سعودی ادامه پیدا کرد.

در این ماه برخی الگوهای سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران - که پیش‌تر در رویدادهای مشابه توسط نهادهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی به‌کار گرفته شده بود - با تغییراتی اندک تکرار شد. بررسی‌های دفاع از جریان آزاد نشان داد، نهادهای امنیتی و قضایی بیش از گذشته از تماس‌های تلفنی تهدیدآمیز و «تذکر» (تهدید به تشکیل پرونده قضایی) به‌جای احضار، اعلام جرم، بازداشت و تشکیل پرونده علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها استفاده کردند.

روز یکشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۱۹ می ۲۰۲۴)، ابراهیم رئیسی در سقوط هلی‌کوپتر حامل او و همراهانش کشته شد. جان‌باختن ابراهیم رئیسی، انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری در ایران را در پی داشت؛ اما برخلاف دوره‌های پیشین انتخابات که جمهوری اسلامی در طول دوران کارزار انتخاباتی سطح سرکوب علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها را کاهش می‌داد، این بار در کمتر از سه هفته ۲۷ رسانه مورد پیگرد قضایی قرار گرفتند تا برخوردهای امنیتی و قضایی با رسانه‌ها رکوردی جدید را از آغاز سال ۲۰۲۴ ثبت کند.

عطف جدید نمودار سرکوب حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل در این دوره با انتشار دستورالعمل تهدیدآمیز هیات نظارت بر مطبوعات ایران آغاز شد. این هیات روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴)، دستورالعملی پنج صفحه‌ای را در ارتباط چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری منتشر کرد که در بخشی از آن روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها به تعطیلی و برخوردهای قضایی تهدید شده بودند.

روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴)، ساعتی پیش از اعلام رسمی نامزدهای تایید صلاحیت‌شده توسط شورای نگهبان نیز یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذرپیک، فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد، وحید اشتیری، فعال رسانه‌ای حامی جمهوری اسلامی و صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیتشان به شعبه اجرای احکام خبر دادند.

نقطه مشترک هر پنج روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای که روز یکشنبه مورد پیگرد قضایی قرار گرفتند، افشای گزارش‌هایی پیرامون سوء مدیریت یا فساد مالی محمدباقر قالیباف و نزدیکان او و یا انتشار توییت‌های انتقادی از این نامزد تایید صلاحیت‌شده انتخابات ریاست جمهوری بود.

کارزار انتخابات دوره چهاردهم ریاست جمهوری در ایران، در فضایی امنیتی و با اختلال گسترده در اطلاع‌رسانی آزاد برگزار شد. از اولین روز آغاز تبلیغات انتخاباتی (۹ ژوئن) تا روز رأی‌گیری (۲۸ ژوئن) و در کمتر از سه هفته، دست‌کم ۳۹ رسانه، فعال رسانه‌ای و روزنامه‌نگار برخوردهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی را تجربه کردند.

دادستانی تهران علیه غلام‌حسین کرباسچی، مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن، محمد پارسی، مدیر کانال خبری چالش ۲۴ و رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد، ۱۷ رسانه از سوی کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها «تذکر» گرفتند، یاشار

سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذریک فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، ماموران امنیتی هادی کسای‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی را بازداشت کردند، صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیت خود به شعبه اجرای احکام خبر داد و اسفندیار عبداللهی، دبیر میز سیاست پایگاه خبری-تحلیلی دیدارنیوز، به دادگاه احضار شد.

به‌رغم تحریم گسترده انتخابات توسط شهروندان ایرانی، سرکوب روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها پس از برگزاری دور اول انتخابات نیز ادامه پیدا کرد. تنها دو روز پس از ثبت رکوردی جدید در کمترین میزان مشارکت در انتخابات ریاست جمهوری در ایران، دادستان قزوین علیه سیدمصطفی جعفری، خبرنگار خبرگزاری ایلنا و رئیس ستاد رسانه و فضای مجازی مسعود پزشکیان در قزوین، اعلام جرم کرد.

ژوئن ۲۰۲۴، با تداوم حبس ویدا ربانی و شیرین سعیدی در زندان اوین، نسرین حسنی در زندان بجنورد، پریسا صالحی در زندان کچوئی کرج و کامیار فکور و روح‌الله نخعی در زندان اوین، آغاز شد. در پایان ماه ژوئن اما با اجرا شدن احکام حبس یاشار سلطانی و صبا آذریک، شمار روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای محبوس در زندان‌های ایران به هشت تن رسید.

در اولین برخورد امنیتی و قضایی با روزنامه‌نگاران در ماه ژوئن، همراهان علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو و ماموران حراست آب و فاضلاب استان سیستان و بلوچستان در جریان افتتاح طرح آب‌شیرین‌کن در این استان، علیرضا شهرکی، عکاس خبرنگار خبرگزاری ایرانا را ابتدا مورد ضرب و جرح قرار دادند و پس از بازداشت، او را برای مدتی در یک خودرو محبوس کردند.

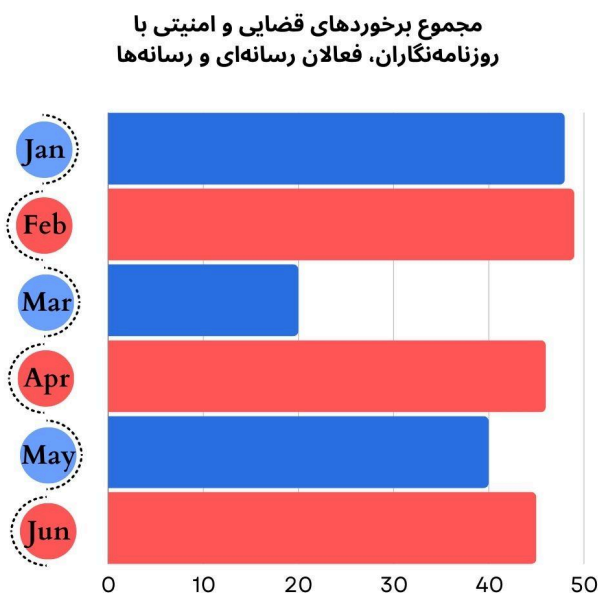
بر اساس گزارش رسیده به دفاع از جریان آزاد اطلاعات، بازداشت موقت، توهین و ضرب و جرح علیرضا شهرکی توسط همراهان وزیر نیرو در شرایطی اتفاق افتاد که این عکاس خبرنگار در حال عکاسی از علی‌اکبر محرابیان بود.

به گفته منابع دفاع از جریان آزاد اطلاعات، همراهان وزیر نیرو و ماموران حراست آب و فاضلاب زاهدان «علیرضا شهرکی را پس از ضرب و جرح به یک خودرو منتقل و همزمان با حبس کردن این عکاس خبرنگار اقدام به بازجویی از او کردند. نهایتاً علیرضا شهرکی با مداخله مدیر روابط عمومی استانداری سیستان و بلوچستان آزاد شد و زمانی که دوباره به سالن برگزاری مراسم بازگشت، بار دیگر از سوی همراهان وزیر نیرو مورد توهین و ناسزا قرار گرفت و ماموران اجازه انجام کار حرفه‌ای‌اش را به او ندادند و علیرضا شهرکی را از سالن اخراج کردند. ماموران این بار با مدیر روابط عمومی استانداری نیز درگیر شدند و به او نیز توهین کردند.»

در میانه ماه ژوئن نیز تکرار یک رویداد اهالی رسانه‌های ایرانی را بیش از پیش نگران امنیت جانی روزنامه‌نگاران شاغل در رسانه‌های اپوزیسیون جمهوری اسلامی کرد. تلویزیون ایران اینترنشنال روز ۲۲ خرداد ۱۴۰۳ (۱۱ ژوئن ۲۰۲۴) با انتشار خبری اعلام کرد، مهران عباسیان، خبرنگار این شبکه در سوئد، در پی تهدیدهای امنیتی به خانه امن منتقل شده است.

ایران اینترنشنال به نقل از پلیس سوئد نوشت، این تهدید «جدی و واقعی» ارزیابی شده است. مهران عباسیان نیز در توضیح این تهدید به ایران اینترنشنال گفت: «به تازگی یک گروه تبهکار در سوئد از طرف جمهوری اسلامی مامور کشتن من و یکی از همکارانم شده است.»

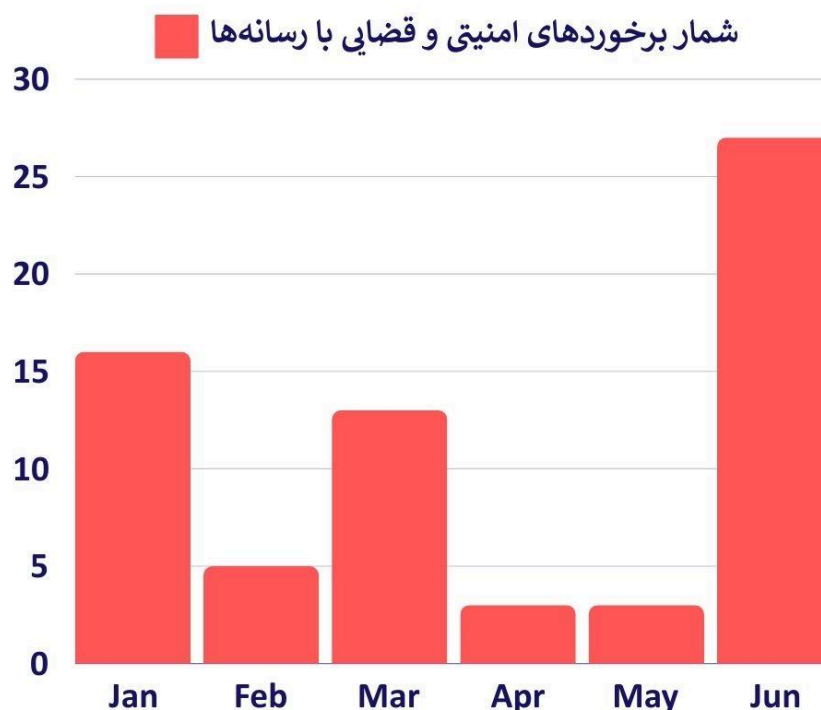
این اولین بار نبود که یکی از خبرنگاران ایران اینترنشنال مورد تهدید و یا حمله قرار می‌گرفت. در رویدادهای متعددی - به‌ویژه پس از اعتراضات زن، زندگی، آزادی در سال ۲۰۲۲ - خبرنگاران این رسانه هدف تهدید، طرح ترور و حمله با چاقو قرار گرفته بودند.

بر پایه پرونده‌های مستندشده توسط دفاع از جریان آزاد اطلاعات، در ماه ژوئن ۲۰۲۴ (۱۲ خرداد ۱۴۰۳ - ۱۰ تیر ۱۴۰۳)، روزنامه‌نگاران، فعالان رسانه‌ای و رسانه‌ها - شامل دو زن، ۱۵ مرد و ۲۷ رسانه - دست‌کم در ۴۵ مورد برخوردهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی را تجربه کردند. تعداد برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران، فعالان رسانه‌ای و رسانه‌ها در ماه ژانویه ۴۸، در ماه فوریه ۴۹، در ماه مارس ۲۰، در ماه آوریل ۴۶ مورد، در ماه می ۴۰ مورد بود.

در طول یک ماه، جمهوری اسلامی اقدام به بازداشت سه روزنامه‌نگار کرد، یک روزنامه‌نگار و یک فعال رسانه‌ای مجموعاً برای تحمل دو سال و دو ماه حبس، بازداشت و به زندان منتقل شدند، علیه پنج روزنامه‌نگار و یک مدیر مسئول رسانه پرونده قضایی تشکیل شد، اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی علیه یک روزنامه‌نگار و یک مدیر مسئول رسانه قرار مجرمیت صادر کردند و یک روزنامه‌نگار پس از تحمل بیش از نیمی از دوران محکومیت‌اش، در پی پذیرش درخواست اعاده دادرسی و صدور حکم جدید، از اتهامات انتسابی تبرئه شد.

در ماه ژوئن ۲۰۲۴ و بر پایه پرونده‌های مستندشده توسط دفاع از جریان آزاد اطلاعات، رسانه‌های ایرانی در ۲۷ مورد برخوردهای امنیتی و قضایی را تجربه کردند. این تعداد بیشترین آمار سرکوب رسانه‌ها از آغاز سال ۲۰۲۴ بود. برخوردهای امنیتی و قضایی با رسانه‌ها در ماه ژانویه این سال ۱۶ مورد، در ماه فوریه ۵ مورد، در ماه آوریل ۱۳ مورد، در ماه مارس ۳ مورد و در ماه می نیز ۳ مورد بود.

در طول یک ماه، علیه سه رسانه پرونده قضایی تشکیل شد، اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی یک رسانه را مجرم شناختند، یک رسانه به دلیل انتشار گزارشی درباره «قیمت داروهای خاص» محکوم شد، در پی قطع شدن آگهی‌های دولتی توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، دو روزنامه در زنجان به دلیل مشکلات مالی در

آستانه تعطیلی اجباری قرار گرفتند و ۱۷ روزنامه، پایگاه خبری و خبرگزاری از سوی کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها «تذکر» گرفتند.

در روزهای پایانی ماه ژوئن، نیروهای پلیس امنیت اقتصادی تهران با مراجعه به دفتر فردای اقتصاد، استودیوی این رسانه تصویری را پلمب کردند. استودیوی این رسانه تصویری در شرایطی به اتهام استفاده از تجهیزات «قاچاق» پلمب شد که این استودیو و تجهیزات آن بهمن‌ماه سال گذشته، همزمان با توقیف فردای اقتصاد به مدت ۲۰ روز پلمب شد، همه ابزارهای فنی آن مورد بازرسی قرار گرفت و بخشی از تجهیزات آن ضبط شد. پلمب دوباره استودیوی فردای اقتصاد چهار ماه پس از رویداد اول، آن‌هم به اتهام عدم پرداخت مالیات تجهیزات مورد استفاده، تردیدها را درباره تکرار برخوردهای فراقانونی با این رسانه افزایش داد.

بر پایه پرونده‌های مستندشده توسط دفاع از جریان آزاد اطلاعات، در ماه ژوئن -مشابه ماه‌های گذشته- «نشر اکاذیب با هدف تشویش افکار عمومی»، موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی با ۳۷ مورد، بار دیگر پرتکرارترین اتهام منتسب‌شده به روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها بود.

۳- رویدادنگاری و تحلیل الگوهای سرکوب در ماه ژوئن

۳-۱- انتخابات ریاست جمهوری در ایران به دور دوم کشیده شد

در یکی از مهمترین و تاثیرگذارترین رویدادهای سالهای اخیر در ایران، روز یکشنبه ۳۰ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۱۹ می ۲۰۲۴)، ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور، در سقوط هلیکوپتر حامل او و همراهانش کشته شد. این رویداد آغاز یکی از وسیعترین کارزارهای سرکوب اطلاع‌رسانی آزاد در سال ۲۰۲۴ بود.

اطلاع‌رسانی مقام‌ها و رسانه‌های دولتی پیرامون سقوط هلیکوپتر ابراهیم رئیسی و همراهانش از ساعات ابتدایی وقوع این رویداد با آشفتگی و تناقضات فراوانی همراه بود. همزمان نهادهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی - این بار نیز مشابه شماری از رویدادهای مهم اجتماعی در گذشته - برای ممانعت از به چالش کشیده شدن روایت رسمی و به حداقل رساندن واکنش احتمالی شهروندان به این رویداد، اقدامات امنیتی و قضایی را علیه روزنامه‌نگاران، رسانه‌ها و فعالان رسانه‌ای آغاز کردند.

دفاع از جریان آزاد اطلاعات از طریق منابع خود در استان آذربایجان شرقی مطلع شد که پلیس فتا، ماموران اداره اطلاعات تبریز و مقام‌های دادستانی این شهر از حوالی ساعت ۱۸ عصر روز یکشنبه با رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران فعال در این استان تماس گرفته و تاکید کردند: در مورد رویداد سقوط هلیکوپتر حامل ابراهیم رئیسی «حق انتشار اخبار و تصاویر اختصاصی را ندارید. اخبار را تنها از منابع رسمی بازنشر کنید.» همچنین شماری از روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای اهل تبریز و اهر از حضور در منطقه وقوع حادثه منع شدند.

هزاران شهروندان ایرانی در شبکه‌های اجتماعی اما با عدم پذیرش روایت حاکمیت از این رویداد، واکنشی عمدتاً همراه با طنز و شادی به خبر احتمالی کشته شدن ابراهیم رئیسی نشان دادند. از حوالی ساعت ۱۹ روز یکشنبه نیز شماری از روزنامه‌نگاران، فعالان رسانه‌ای و کاربران فعال در شبکه‌های اجتماعی از تماس‌های تهدیدآمیز نهادهای امنیتی و قضایی با خود خبر دادند.

هیرش سعیدیان، روزنامه‌نگار اقتصادی، امیرحسین مصلی، سردبیر دوهفته‌نامه آیت ماندگار و محمد معینی، وبلاگ‌نویس، فعالان رسانه‌ای بودند که با انتشار توییت‌های جداگانه از تماس‌های تهدیدآمیز نهادهای امنیتی با خود خبر دادند.

همزمان خبرگزاری میزان با انتشار خبری نوشت: «طی ساعات گذشته و با انتشار اخباری در رابطه با سانحه بالگرد حامل رئیس جمهور، برخی افراد رسانه‌ای با تولید محتوا در مورد وقوع این حادثه اخبار کذبی منتشر کردند. دادستانی تهران با ورود به این موضوع طی ساعات گذشته به تعدادی از افرادی که تشویش اذهان عمومی کرده بودند تذکر داده است.»

سازمان اطلاعات فراجا (فرماندهی پلیس ایران) نیز با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد: «کلیه صفحات فعالین فضای مجازی تحت رصد پلیس است و با افرادی که با انتشار شایعه سعی در تشویش اذهان عمومی دارند، برخورد خواهد شد.»

نهایتاً اعلام خبر رسمی کشته‌شدن ابراهیم رئیسی و همراهانش، حوالی ساعت ۵ بامداد روز دوشنبه اعلام شد. از زمان انتشار خبر اولیه وقوع «سانحه» برای هلی‌کوپتر حامل رئیس جمهور تا زمان اعلام پیدا شدن لاشه این بالگرد، بیش از ۱۴ ساعت طول کشید.

اما روایت جمهوری اسلامی از سقوط هلی‌کوپتر ابراهیم رئیسی تناقضاتی جدی و ابهاماتی بی‌پاسخ داشت. این ابهامات بر دامنه شایعات پیرامون این رویداد افزود. تردیدها محدود به مخالفان جمهوری اسلامی نبود و طرفداران جمهوری اسلامی نیز با دیده تردید به روایت حاکمیت نگریستند.

هر چند صداوسیما و سایر رسانه‌های جریان اصلی جمهوری اسلامی تلاش کردند با مصاحبه با مقام‌های دولتی و نظامی، به ابهامات موجود در روایت جمهوری اسلامی از سقوط هلی‌کوپتر حامل رئیسی و همراهانش پاسخ دهند؛ اما برخی اظهارنظرها بر ابهامات قبلی اضافه کرد.

در روزهای پس از اعلام خبر رسمی کشته‌شدن ابراهیم رئیسی و همراهانش نیز اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد پیرامون این رویداد ادامه پیدا کرد. منیژه موذن، مترجم و روزنامه‌نگار حوزه زنان و بین‌الملل، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش در ایکس از تشکیل پرونده قضایی علیه خود خبر داد. همچنین عالییه مطلب‌زاده، عکاس خبرنگار و زندانی سیاسی سابق، نیز از احضار تلفنی خود به پلیس فتای کرج خبر داد. عالییه مطلب‌زاده در توییت دیگری نیز اعلام کرد که پس از احضار تلفنی به پلیس فتا و به‌رغم عدم ارسال احضاریه کتبی و قانونی، حساب‌های بانکی‌اش مسدود شده است.

دامنه برخوردها قضایی و امنیتی با شهروندانی که اقدام به اطلاع‌رسانی و یا شوخی با رویداد سقوط هلی‌کوپتر ابراهیم رئیسی کرده بودند، به زودی از سطح خبرنگاران و رسانه‌ها

فرا تر رفت و به بازداشت، احضار و تماس تهدیدآمیز با کاربران شبکه‌های اجتماعی، خانواده‌های شهروندان کشته شده در اعتراضات ضد حکومتی و وکلا رسید.

در روزهای پس از اعلام خبر کشته‌شدن ابراهیم رئیسی و همراهانش در سقوط هلی‌کوپتر آنها و همزمان با اختلال گسترده در جریان آزاد اطلاعات در ایران، دستگاه تبلیغاتی جمهوری اسلامی تلاش کرد از مراسم تشییع پیکر کشته‌شدگان، مشروعیتی دوباره برای خود ایجاد کند، تصاویر و ویدئوهای این مراسم به شکل وسیع باز نشر شد و سعی شد تصویرسازی جدیدی از ابراهیم رئیسی، حسین امیرعبدالهیان، محمدعلی آل‌هاشم و مالک رحمتی، در اذهان عمومی ایجاد شود.

کشته‌شدن ابراهیم رئیسی، انتخابات زودهنگام ریاست جمهوری در ایران را در پی داشت. اما برخلاف دوره‌های پیشین انتخابات که جمهوری اسلامی در طول دوران کارزار انتخاباتی سطح سرکوب علیه روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها را کاهش می‌داد تا فعالیت رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران افکار عمومی را وارد فضای انتخابات کند و درصد مشارکت را بالاتر برود، این بار دور جدید برخوردهای امنیتی و قضایی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که پس از کشته شدن ابراهیم رئیسی آغاز شده بود، با سیری سعودی ادامه پیدا کرد.

با شروع کارزارهای انتخابات ریاست جمهوری در ایران، دور جدیدی از برخوردهای قضایی و امنیتی با رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای آغاز شد. در این دور که با انتشار دستورالعمل تهدیدآمیز هیات نظارت بر مطبوعات ایران همراه بود، علیه شماری از رسانه‌ها پرونده قضایی تشکیل شد و تعدادی از فعالان رسانه‌ای و روزنامه‌نگاران برخوردهای امنیتی و قضایی را تجربه کردند.

روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴)، شورای نگهبان، با رد صلاحیت گسترده نامزدهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، از میان حدود ۸۰ نامزد ثبت‌نام کننده، صلاحیت شش مقام سیاسی جمهوری اسلامی را تایید کرد. سعید جلیلی، محمدباقر قالیباف، مسعود پزشکیان، علیرضا زاکانی، مصطفی پورمحمدی و امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، شخصیت‌های سیاسی تایید صلاحیت شده توسط شورای نگهبان بودند.

در این روز ساعتی پیش از اعلام رسمی نامزدهای تایید صلاحیت شده برای انتخابات، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذریچک، فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد و وحید اشتری، فعال رسانه‌ای حامی جمهوری اسلامی و صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیتشان به شعبه اجرای احکام خبر دادند.

نقطه مشترک هر پنج روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای که روز یکشنبه مورد پیگرد قضایی قرار گرفتند، افشای گزارش‌هایی پیرامون سوء مدیریت یا فساد مالی محمدباقر قالیباف و نزدیکان او و یا انتشار توییت‌های انتقادی از این نامزد تایید صلاحیت‌شده انتخابات ریاست جمهوری بود.

پیگرد قضایی این فعالان رسانه‌ای تردیدها را در فضای عمومی درباره مداخله قوه قضاییه جمهوری اسلامی به نفع محمدباقر قالیباف افزایش داد؛ تا جایی که حمید رسایی، نماینده اصولگرای تهران در مجلس شورای اسلامی، روز سه‌شنبه ۲۲ خرداد (۱۱ ژوئن)، در جلسه علنی مجلس به برخوردهای قضایی و امنیتی با فعالان رسانه‌ای منتقد قالیباف، اعتراض کرد.

پس از آغاز کارزار انتخابات، رسانه‌های نزدیک به جریان اصلاح‌طلب از جمله شرق، هم‌میهن، اعتماد و سازندگی، از مسعود پزشکیان حمایت کردند و از ظرفیت کانال‌های تلگرامی و صفحات اینستاگرامی وابسته به نهادهای دولتی و نظامی و رسانه‌های دولتی مانند ایسنا، کیهان، جوان، فارس، تسنیم، دانشجو و همشهری، برای تبلیغ نامزدهای اصولگرا به‌ویژه سعید جلیلی استفاده شد.

کارزار انتخابات دوره چهاردهم ریاست جمهوری در ایران، در فضایی امنیتی و با اختلال گسترده در اطلاع‌رسانی آزاد برگزار شد. وحید مجید، رئیس پلیس فتا، از اجرای طرح عملیاتی این نهاد در ۳۴ کارگروه با هدف کنترل محتوای منتشرشده درباره انتخابات خبر داد، سیداسماعیل خطیب، وزیر اطلاعات گفت: «رفتار نامزدها و حامیان آن‌ها با بی‌طرفی کامل و به‌طور مستمر رصد شده و به افرادی که رویکرد تخریب‌گرایانه اتخاذ کنند، تذکرات لازم داده خواهد شد» و اصغر جهانگیر، معاون قوه قضاییه، از تشکیل پرونده برای شش تن و «احضار»، «توجیه» و «ارشاد» بیش از هزار و ۲۰۰ شهروند که در شبکه‌های اجتماعی اقدام به تشویق سایر شهروندان به تحریم انتخابات کرده بودند، خبر داد.

ایجاد محدودیت‌ها و تلاش برای برگزاری انتخاباتی کنترل‌شده تا جایی پیش رفت که طراحی مناظره‌های تلویزیونی برای کاهش تنش بین نامزدها تغییر یافت و بخشی از فیلم‌های تبلیغاتی نامزدهای این انتخابات از جمله پورمحمدی، جلیلی و پزشکیان با نظر کمیسیون تبلیغات در صداوسیما سانسور شد.

در ادامه کارزار انتخابات ریاست جمهوری در ایران و تا روز برگزاری انتخابات، نهادهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی، وسیع‌ترین سرکوب رسانه‌ها را از آغاز سال ۲۰۲۴ ثبت کردند.

از روز یکشنبه ۲۰ خرداد (۹ ژوئن) تا روز جمعه ۸ تیر (۲۸ ژوئن) و در کمتر از سه هفته، دست‌کم ۳۹ رسانه، فعال رسانه‌ای و روزنامه‌نگار برخوردارهای قضایی و امنیتی جمهوری اسلامی را تجربه کردند.

دادستانی تهران علیه غلام‌حسین کرباسچی، مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن، محمد پارسی، مدیر کانال خبری چالش ۲۴ و رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد، ۱۷ رسانه از سوی کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها «تذکر» گرفتند، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذریک و وحید اشتری، فعالان رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد، ماموران امنیتی هادی کسای‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی را بازداشت کردند، صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیت خود به شعبه اجرای احکام خبر داد و اسفندیار عبداللهی، دبیر میز سیاست پایگاه خبری-تحلیلی دیدارنیوز، به دادگاه احضار شد.

روز جمعه ۸ تیر (۲۸ ژوئن)، با برگزاری انتخابات دوره چهاردهم ریاست جمهوری، رکورد پایین‌ترین میزان مشارکت در تاریخ انتخابات ریاست جمهوری در ایران شکسته شد. پیش از این، آمار پایین‌ترین میزان مشارکت مردم مربوط به انتخابات ریاست جمهوری در سال ۱۴۰۰ بود. درصد مشارکت در این دوره از انتخابات نسبت به انتخابات ریاست جمهوری سال ۱۴۰۰ کاهش ملموسی داشت، آمار رسمی، کاهش مشارکت را از ۴۸ درصد به کمتر از ۴۰ درصد نشان داد.

هرچند ناظران سیاست ایران و بسیاری از شهروندان ایرانی تردیدهایی جدی درباره آمار رسمی اعلام‌شده از میزان مشارکت در این دوره از انتخابات را طرح کردند، به‌ویژه آنکه آرای اعلام‌شده برای تمامی نامزدها و حتی آرای باطله -در رویدادی با درصد احتمال بسیار ناچیز- همگی بر عدد سه تقسیم‌پذیر بودند. این ویژگی آمار رسمی مشارکت، گمانه‌زنی‌ها درباره سه برابر یا یک‌ونیم برابر اعلام شدن میزان مشارکت در انتخابات توسط جمهوری اسلامی را در افکار عمومی ایران تقویت کرد.

نهایتاً مسعود پزشکیان، نامزد اصلاح‌طلب این دوره از انتخابات و سعید جلیلی، نامزد اصولگرا و نزدیک به جبهه پایداری، با کسب بیشترین آرا به دور دوم انتخابات رفتند؛ انتخاباتی که دور دوم آن برای روز جمعه ۱۵ تیر (۵ جولای) برنامه‌ریزی شد.

به‌رغم تحریم گسترده انتخابات توسط شهروندان ایرانی و عدم موفقیت جمهوری اسلامی برای کشاندن مردم به پای صندوق‌های رأی، سرکوب روزنامه‌نگاران پس از برگزاری دور اول

انتخابات نیز ادامه پیدا کرد. تنها دو روز پس برگزاری دور اول انتخابات ریاست جمهوری، دادستان عمومی و انقلاب قزوین علیه سیدمصطفی جعفری، خبرنگار خبرگزاری ایلنا و رئیس ستاد رسانه و فضای مجازی مسعود پزشکیان در قزوین، اعلام جرم کرد.

۲-۳- حمید نوری با دو شهروند سوئد مبادله شد

یکی از مهمترین رویدادهای ماه ژوئن ۲۰۲۴، مبادله حمید نوری (عباسی) با دو زندانی سوئدی محبوس در ایران بود. حمید نوری، دادیار سابق زندان گوهردشت کرج به دلیل مشارکت در اعدام هزاران زندانی سیاسی در تابستان سال ۱۳۶۷، با شکایت بازماندگان اعدام‌های دهه ۶۰ و خانواده‌های دادخواه، در سوئد به حبس ابد محکوم شده بود.

ایران و سوئد در شرایطی با میانجی‌گری عمان حمید نوری را با یوهان فلودروس و سعید عزیزی، دو شهروند سوئدی محبوس در ایران، مبادله کردند که احمدرضا جلالی، پزشک و پژوهشگر ایرانی-سوئدی که از سال ۱۳۹۵ (۲۰۱۶) در ایران زندانی است، مشمول این مبادله نشد. آقای جلالی سال ۱۳۹۵ پس از سفر به ایران برای شرکت در یک کنفرانس علمی بازداشت شد و در پرونده‌ای پرابهام و بدون برخورداری از دادرسی منصفانه با اتهام‌های «جاسوسی و فروش اطلاعات به اسرائیل» و «افساد فی‌الارض» به اعدام محکوم شد.

حمید نوری روز شنبه ۲۶ خرداد ۱۴۰۳ (۱۵ ژوئن ۲۰۲۴) پس از ورود به ایران در اولین مصاحبه‌اش تأکید کرد که «حمید عباسی» است؛ نامی مستعار که به‌عنوان دادیار زندان گوهردشت و هنگام اعدام‌های زندانیان سیاسی در سال ۶۷ به کار می‌برد و در تمام دوران برگزاری دادگاه در سوئد آن را انکار کرده بود.

پس از رسانه‌ای شدن مبادله حمید نوری با یوهان فلودروس و سعید عزیزی، رضا شفاخواه، وکیل سعید عزیزی، در شبکه ایکس (توییتر سابق) نوشت که مبادله موکلش و دیگر زندانی سوئدی بدون اطلاع او به‌عنوان وکیل و همچنین خانواده آقای عزیزی انجام شده است.

حمید نوری روز ۱۸ آبان ۱۳۹۸ (۹ نوامبر ۲۰۱۹) هنگام ورود به فرودگاه استکهلم دستگیر شد. با شکایت شماری از بازماندگان اعدام‌های سال ۱۳۶۷ و خانواده‌های اعدام‌شدگان، دادستانی سوئد کیفرخواستی را بر مبنای این شکایت‌ها و به اتهام نقض فاحش قوانین بین‌المللی (جنایت جنگی) و قتل عمد، علیه حمید نوری تنظیم کرد.

دادستانی سوئد بر اساس اصل حیطه قضایی بین‌المللی که بررسی جرایم فارغ از محل ارتکاب آنها را ممکن می‌کند علیه حمید نوری اعلام جرم کرد و مراجع قضایی سوئد نیز بر همین پایه او را محاکمه کردند.

در پرونده‌ای که رسیدگی به آن در دادگستری سوئد ۹۳ جلسه به طول انجامید، دست‌کم ۶۰ شاکی و شاهد و ۱۲ کارشناس در حوزه فقه اسلامی و حقوق بین‌الملل درباره پرونده حمید نوری صحبت کردند، حمید نوری در دادرسی طولانی و پیچیده به جرم «نقض فاحش قوانین بشردوستانه بین‌المللی و قتل» به حبس ابد محکوم شد. این حکم مدتی بعد توسط دادگاه تجدید نظر نیز تایید شد و دادگاه عالی سوئد نیز اعتراض حمید نوری را نپذیرفت.

با این وجود، آزادی حمید نوری و بازگشت او به ایران، موجی از اعتراض فعالان حقوق بشر و خانواده‌های دادخواه را برانگیخت و شماری از ناظران سیاست ایران درباره تداوم «سیاست گروگانگیری» جمهوری اسلامی در حوزه سیاست خارجی هشدار دادند.

سخنگوی وزارت خارجه ایران نیز آزادی حمید نوری را جلوه‌ای از «دیپلماسی اقتدار» جمهوری اسلامی معرفی کرد. ناصر کنعانی گفت: آزادی حمید نوری، «جلوه دیگری از دیپلماسی اقتدار جمهوری اسلامی ایران در تحقق و تامین منافع ملی و نیز حمایت قاطعانه از حقوق ایرانیان است.

۳-۳- کانادا سپاه پاسداران را نهادی تروریستی اعلام کرد

دولت کانادا، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در فهرست سازمان‌های تروریستی قرار داد. دومینیک لبلانک، وزیر امنیت عمومی کانادا، روز چهارشنبه ۳۰ خرداد ۱۴۰۳ (۱۹ ژوئن ۲۰۲۴) با اعلام این خبر در گفت‌وگو با رسانه‌ها تصمیم دولت کانادا را «ابزاری قابل توجه در نبرد با تروریسم جهانی» توصیف کرد. او گفت که در نتیجه این تصمیم فرماندهان و نیروهای سپاه پاسداران از ورود به خاک کانادا منع و در صورت حضور در این کشور ممکن است درباره اقامت آنها تحقیق و در صورت لزوم اخراج شوند.

ملانی جولی، وزیر خارجه کانادا، نیز هشدار داد که کانادایی‌هایی که در ایران هستند ممکن است در پی اعلام این تصمیم در خطر بازداشت خودسرانه قرار گیرند. خانم جولی گفت: «پیام من روشن است، برای کسانی که الان در ایران هستند، وقت آن است که به کشور برگردید و کسانی که قصد دارند به ایران بروند، نروید.»

تصمیم دولت کانادا مبنی بر تروریستی اعلام کردن سپاه پاسداران در پی سال‌ها پیگیری و درخواست شمار زیادی از شهروندان ایرانی-کانادایی به وقوع پیوست. این پیگیری‌ها پس از شلیک نیروهای هوافضای سپاه به هواپیمای PS752 خطوط هواپیمایی اوکراین که در نتیجه آن ۱۷۶ مسافر هواپیما - شامل شماری از آنها شهروندان کانادا- جان باختند، افزایش یافته بود.

پس از اعلام خبر قرار گرفتن سپاه پاسداران انقلاب اسلامی را در فهرست سازمان‌های تروریستی کانادا، ناصر کنعانی، سخنگوی وزارت خارجه جمهوری اسلامی، با محکوم کردن تصمیم دولت کانادا، آن را «اقدام سیاسی، غیرمتعارف و نابخردانه» معرفی کرد.

کاظم غریب‌آبادی، معاون امور بین‌الملل قوه قضاییه و دبیر ستاد حقوق بشر اسلامی جمهوری اسلامی نیز ضمن محکوم کردن تصمیم دولت کانادا، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت که سپاه «مسئولیت پاسداری از امنیت ملی و مقابله با تروریسم در منطقه را برعهده دارد».

همزمان سفیر ایتالیا در ایران به‌عنوان حافظ منافع کانادا در این کشور، به وزارت خارجه ایران احضار و «پیام اعتراض شدید ایران» به او «ابلاغ» شد.

تصمیم دولت کانادا با استقبال شمار زیادی از فعالان سیاسی و حقوق بشری مخالف جمهوری اسلامی همراه شد.

۴- گاه‌شمار سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران در ماه ژوئن

۴-۱- بازداشت، اعلام جرم و «تذکر»؛ نقض حق آزادی بیان در ایران ادامه دارد

در ادامه نقض حق آزادی بیان در ایران و تداوم برخوردهای قضایی و امنیتی با رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و فعالان شبکه‌های اجتماعی، حسین شنبه‌زاده، ویراستار، توسط ماموران وزارت اطلاعات بازداشت شد، دادستانی تهران علیه حسین پاکدل، بازیگر، اعلام جرم کرد و محمدرضا سعدی، مدیر مسئول روزنامه جهان صنعت، «تذکر» گرفت.

خبرگزاری تسنیم، وابسته به سپاه، روز ۱۶ خرداد ۱۴۰۳ (۵ ژوئن ۲۰۲۴)، به نقل از دادستان اردبیل از بازداشت «حسین شنبه‌زاده»، ویراستار و فعال شناخته‌شده شبکه اجتماعی ایکس، خبر داد. دادستان اردبیل بدون ارائه شواهد و مدارکی، حسین شنبه‌زاده را «جاسوس اسرائیل» معرفی و ادعا کرد او «از طریق یکی از شبکه‌های اجتماعی با افسران رده بالای سرویس جاسوسی موساد در ارتباط بوده و زیر پوشش فعالیت ویراستاری اقدام به جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز موساد از داخل کشور می‌کرده است.»

حسین شنبه‌زاده، زندانی سیاسی سابق، ویراستار، طنزنویس و یکی از کاربران شناخته‌شده در شبکه اجتماعی ایکس است. متهم شدن آقای شنبه‌زاده به «جاسوسی» در حالی مطرح شده است که تسنیم در خبر خود به جای ارائه شواهد و مدارکی درباره این اتهام، با بازنشر یکی از توییت‌های طنز این کاربر در شبکه اجتماعی ایکس، این توییت را مصداق «توهین به ائمه اطهار و مقدسات» معرفی کرده است.

تسنیم یک روز بعد نیز با انتشار خبری دیگر، از اعلام جرم دادستانی تهران علیه حسین پاکدل، بازیگر، خبر داد. آقای پاکدل روز گذشته با انتشار یک استوری در صفحه اینستاگرامش نوشته بود: «مطبخ سیاست، از مردان پخته استیک لاستیک می‌سازد، از مردان پخته کتلت مخصوص رژیم.»

دادستانی تهران، محتوای استوری حسین پاکدل را مصداق «مطلبی در جهت برهم زدن امنیت روانی جامعه و توهین و هتاک» معرفی کرده است. تسنیم نیز در توضیح این اقدام قضایی علیه حسین پاکدل نوشت که این بازیگر «با انتشار یک استوری اینستاگرامی شهیدان خدمت به ویژه شهید آیت‌الله رئیسی و همچنین شهید حاج قاسم سلیمانی مورد تمسخر و هجو» قرار داده است.

تسنیم در ادامه این خبر نوشت: «دادستانی تهران همچنین در پی شیطنت یک روزنامه، تذکر لازم را به مدیر مسئول آن روزنامه ابلاغ کرد.» به نظر می‌رسد، معنای حقوقی «تذکر»

دادستانی تهران به محمدرضا سعدی، مدیر مسئول روزنامه جهان صنعت، تهدید به برخورد قضایی با این روزنامه و مدیر مسئول آن است.

محمدرضا سعدی و روزنامه جهان صنعت پیش‌تر نیز برخوردهای قضایی را تجربه کرده‌اند. هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، روز ۷ خرداد ۱۴۰۳ (۲۷ می ۲۰۲۴)، محمدرضا سعدی را به اتهام «انتشار مطالب خلاف واقع» مجرم شناخته بود.

این پرونده در پی انتشار مقاله‌ای به قلم صادق زیباکلام، فعال سیاسی، در جهان صنعت علیه این روزنامه گشوده شده بود. زیباکلام در این مقاله به موضوع قتل پرابهام کودکی ۹ ساله به نام کیان پیرفلک در ایزه پرداخته بود.

۲-۴- دستورالعمل انتخاباتی هیات نظارت بر مطبوعات: متخلفان شلاق می‌خورند

هیات نظارت بر مطبوعات ایران با انتشار دستورالعملی که برخی مفاد آن مصداق محدود کردن حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل است، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای ایرانی را به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها را به تعطیلی و برخوردهای قضایی تهدید کرد.

هیات نظارت بر مطبوعات ایران، روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴)، دستورالعملی پنج صفحه‌ای را در ارتباط انتخابات ریاست جمهوری منتشر کرد که در آن تاکید شده بود، تمامی رسانه‌های دیداری، شنیداری، مکتوب، الکترونیک و سایر شبکه‌های مجازی، «حق ندارند آگهی یا مطلبی علیه نامزدهای انتخاباتی درج کنند و یا مطالبی بنویسند که دال بر انصراف گروه یا اشخاصی از نامزدهای معین باشد».

در بخشی از این دستورالعمل آمده است: «هر اقدامی که به نحوی موجب اختلال در امر انتخابات ریاست جمهوری شود» از جمله «تشویش اذهان عمومی، سیاه‌نمایی و بیان مطالب خلاف واقع علیه کشور، ایجاد اختلافات ما بین اقشار جامعه به ویژه از طریق طرح مسائل قومی و نژادی، انتشار هرگونه نتایج نظرسازی و نظرسنجی کاذب در خصوص انتخابات و نامزدهای انتخابات ریاست جمهور» مصداق محتوای مجرمانه تلقی می‌شود.

هیات نظارت بر مطبوعات با اشاره به بند ۹۱ قانون انتخابات تاکید کرد که در صورت تخلف از محتوای بند ۷۴ این قانون، «تعطیل نشریه یا سایت خبری یا مرکز ارسال پیامک و شبکه‌های مجازی از یک تا سه ماه است و مدیر نشریه یا سایت خبری یا مرکز ارسال پیامک و شبکه‌های مجازی به شلاق تا هفتاد و چهار ضربه محکوم می‌گردد. در صورت مشخص بودن نویسنده مقاله، این مجازات شامل نویسندگان نیز می‌شود.»

این دستورالعمل که نسخه‌های مشابه آن پیش‌تر نیز در آستانه انتخابات‌های گذشته تکرار شده است، آشکارا مصداق محدود کردن حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل است. این دستورالعمل که روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای ایرانی را تهدید به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها را تهدید به تعطیلی می‌کند، همزمان با مهندسی گسترده انتخابات در ایران منتشر شده است.

۳-۴- ضرب‌وجرح و بازداشت موقت علی‌رضا شهرکی توسط همراهان وزیر نیرو

همراهان علی‌اکبر محرابیان، وزیر نیرو و ماموران حراست آب و فاضلاب استان سیستان و بلوچستان، روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴)، در جریان افتتاح طرح آب‌شیرین‌کن در این استان، علیرضا شهرکی، عکاس خبرنگار خبرگزاری ایرانا را ابتدا مورد ضرب‌وجرح قرار دادند و پس از بازداشت، او را برای مدتی در یک خودرو محبوس کردند.

بر اساس گزارش رسیده به «دفاع از جریان آزاد اطلاعات» (DeFFI)، بازداشت موقت، توهین و ضرب‌وجرح علیرضا شهرکی توسط همراهان وزیر نیرو در شرایطی اتفاق افتاده است که این عکاس خبرنگار در حال عکاسی از علی‌اکبر محرابیان بوده است.

به گفته منابع دِفای، در جریان مراسم افتتاح طرح‌های انتقال آب و پروژه آب‌شیرین‌کن فراساحلی در استان سیستان و بلوچستان و زمانی که علیرضا شهرکی در حال انجام وظیفه حرفه‌ای خود بود، «یکی از همراهان علی‌اکبر محرابیان، از علی‌رضا شهرکی درخواست کارت خبرنگاری کرد و سپس به بهانه نداشتن آیدی کارت که به دلیل ضعف برگزارکنندگان مراسم صادر نشده بود، شروع به توهین و برخورد فیزیکی با آقای شهرکی کرد. همراهان علی‌اکبر محرابیان و ماموران حراست آب و فاضلاب نه تنها اجازه ندادند که علی‌رضا شهرکی مدارک شناسایی‌اش را به آنها نشان دهد که زمانی که او تلاش کرد برای اثبات هویتش با مدیر روابط عمومی استانداری سیستان و بلوچستان تماس بگیرد، موبایل او گرفتند و بر زمین زدند.»

به گفته منبعی که با دفاع از جریان آزاد اطلاعات گفت‌وگو کرده است، همراهان وزیر نیرو ماموران حراست آب و فاضلاب زاهدان «علی‌رضا شهرکی را پس از ضرب‌وجرح به یک خودرو منتقل و همزمان با حبس کردن این عکاس خبرنگار اقدام به بازجویی از او کردند. نهایتاً علی‌رضا شهرکی با مداخله مدیر روابط عمومی استانداری سیستان و بلوچستان آزاد شد و زمانی که دوباره به سالن برگزاری مراسم بازگشت، بار دیگر از سوی همراهان وزیر نیرو مورد توهین و ناسزا قرار گرفت و ماموران اجازه انجام کار حرفه‌ای‌اش را به او ندادند و علی‌رضا

شهرکی را از سالن اخراج کردند. ماموران این بار با مدیر روابط عمومی استانداری نیز درگیر شدند و به او نیز توهین کردند.»

علی‌رضا شهرکی، عکاس خبری خبرگزاری ایرانا است. او از سوی این خبرگزاری دولتی برای پوشش خبری و عکاسی از مراسم افتتاح طرح‌های انتقال آب و پروژه آب‌شیرین‌کن فراساحلی در استان سیستان و بلوچستان به این مراسم اعزام شده بود.

۴-۴- دست‌کم چهار روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای احضار یا بازداشت شدند

روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴)، ساعتی پیش از اعلام رسمی نامزدهای تایید صلاحیت‌شده برای انتخابات ریاست جمهوری، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذریپیک، فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد و وحید اشتری، دیگر فعال رسانه‌ای، از ارسال پرونده محکومیت‌اش به شعبه اجرای احکام خبر داد.

میزان خبرگزاری قوه قضاییه، روز یکشنبه با انتشار خبری نوشت: «یاشار سلطانی در پرونده‌ای که ۱۷ شاکی دارد، پس از تجدید نظرخواهی و رای نهایی و قطعی دادگاه به اتهام نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی (یازده فقره)، به یک سال و دو ماه حبس تعزیری محکوم شده است.» میزان در این خبر اشاره‌ای به مصادیق اتهامات یاشار سلطانی نکرد.

یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و مدیر پایگاه خبری اسکان‌نیوز است. او طی سال‌های گذشته پرونده‌های متعددی در ارتباط با فسادهای اقتصادی مقام‌های جمهوری اسلامی را افشا کرد و هر بار با شکایت برخی مقام‌های دولتی مواجه شد. از مشهورترین پرونده‌هایی که او افشاکننده آن بود، پرونده موسوم به «املاک نجومی شهرداری تهران» بود که در دوران محمدباقر قالیباف، شهردار سابق، رخ داده بود.

خبرگزاری قوه قضاییه، روز یکشنبه همچنین در خبری دیگر از اجرای حکم زندان صبا (صفورا) آذریپیک، فعال رسانه‌ای خبر داد. این خبرگزاری نوشت: «براساس حکم صادره، صفورا آذریپیک بابت پنج فقره نشر اکاذیب به تحمل دو سال حبس تعزیری و پرداخت جریمه نقدی و اعاده حیثیت از شکات از طریق عذرخواهی از ایشان در یکی از روزنامه‌های رسمی و بابت پنج فقره جرم افترا نسبت به شکات به پرداخت جزای نقدی محکوم شده است. همچنین این فرد بابت جرم تهدید به تحمل یک سال حبس تعزیری محکوم شده است.»

میزان در ادامه این خبر اعلام کرد که صبا آذریک پرونده باز دیگری با هشت شاکی خصوصی دارد که در مرحله دادرسی است و حکم نهایی آن صادر نشده است.

پیش‌تر نهاد مجلس شورای اسلامی، سیدمحسن دهنوی، عضو هیات رئیسه مجلس یازدهم، زهرا شیخی، نماینده مجلس یازدهم و دو شاکی دیگر (علی‌رضا رزم‌حسینی، وزیر صمت دولت حسن روحانی) از صبا آذریک شکایت کرده بودند. صبا آذریک، فعال رسانه‌ای نزدیک جریان اصلاح‌طلب است. او در این پرونده سیدمحسن دهنوی را با استناد به یک فایل صوتی متهم به دریافت رشوه کرده بود.

خبرگزاری قوه قضاییه در سومین خبری که روز یکشنبه منتشر کرد، از احضار علی اکبر رائفی‌پور، فعال سیاسی و رسانه‌ای حامی جمهوری اسلامی، به دادستانی تهران خبر داد. میزان در این خبر اعلام کرد: «طی روزهای اخیر علی‌اکبر رائفی‌پور مطالبی را در فضای مجازی منتشر کرد که با توجه به گزارش ضابطین پرونده‌ای با عنوان نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی برای نامبرده تشکیل شد.» به نظر می‌رسد، احضار رائفی‌پور مرتبط با اظهارات اخیر او و تردیدهایی است که این فعال رسانه‌ای درباره رویداد کشته شدن ابراهیم رئیسی و همراهانش در سقوط هلی‌کوپتر حامل آنها، منتشر کرده بود.

در این روز وحید اشتیری، فعال رسانه‌ای حامی جمهوری اسلامی نیز با انتشار توییتی از ارسال پرونده محکومیتش به شعبه اجرای احکام خبر داد. وحید اشتیری، فعال رسانه‌ای اصولگرا، مسئول اسبق بسیج دانشگاه تهران و عضو گروهی موسوم به «عدالتخواه» است. او به دلیل افشای سفر اعضای خانواده محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، به ترکیه برای خریدن سیسمونی که بعدها این رویداد در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی به «سیسمونی گیت» شهرت یافت، توسط دادگاه انقلاب به حبس محکوم شد.

روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴)، شورای نگهبان قانون اساسی جمهوری اسلامی، با رد صلاحیت گسترده نامزدهای چهاردهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، از میان حدود ۸۰ نامزد ثبت‌نام‌کننده، صلاحیت شش مقام سیاسی جمهوری اسلامی را تایید کرد. سعید جلیلی، محمدباقر قالیباف، مسعود پزشکیان، علیرضا زاکانی، مصطفی پورمحمدی و امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، شخصیت‌های سیاسی تایید صلاحیت‌شده توسط شورای نگهبان هستند.

مهتا صدری، مدیر مسئول پایگاه خبری «گیلان صدر» در سومین هفته از زمان بازداشت کماکان بلاتکلیف در زندان لاکان رشت محبوس است.

به گزارش هیرکانی که اخبار حقوق بشری و محیط زیستی استان‌های حاشیه دریاچه خزر را پوشش می‌دهد، مهتا صدری روز ۵ خرداد ۱۴۰۳ (۲۵ می ۲۰۲۴) بازداشت و به زندان لاکان رشت منتقل شده است. هیرکانی نوشته است که این فعال رسانه‌ای پس از انتشار یک استوری درباره کشته‌شدن ابراهیم رئیسی و همراهانش در رویداد پرابهام سقوط هلی‌کوپتر حامل آنها، بازداشت شده است.

پویان خوشحال، روزنامه‌نگار، نیز با تایید خبر بازداشت مهتا صدری در حساب کاربری ایکس خود نوشته است که این فعال رسانه‌ای کماکان در زندان لاکان رشت محبوس است. این روزنامه‌نگار، اهل گیلان، روز یکشنبه ۲۰ خرداد (۹ ژوئن)، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش نوشت، مهتا صدری با تودیع قرار وثیقه از زندان آزاد شد.

پس از کشته شدن ابراهیم رئیسی در رویداد پرابهام سقوط هلی‌کوپتر حامل او همراهانش در شهرستان ورزقان، جمهوری اسلامی موجهی وسیع از اختلال در اطلاع‌رسانی پیرامون این رویداد را آغاز کرد. نهادهای امنیتی و قضایی جمهوری اسلامی نیز اقدام به احضار، بازداشت و تشکیل پرونده علیه شماری از روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای کردند که اظهارنظری متفاوت از روایت رسمی حاکمیت از این رویداد منتشر کرده بودند.

۴-۶- انتخابات ۱۴۰۳؛ تداوم برخوردهای قضایی با رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران

در ادامه دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با رسانه‌ها، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای که پس از آغاز کارزار انتخاباتی ریاست جمهوری در ایران شروع شده است، دادستانی تهران علیه رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد و هادی کسای‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی «تذکر» گرفت.

خبرگزاری میزان، مرکز رسانه قوه قضاییه، روز ۲۱ خرداد ۱۴۰۳ (۱۰ ژوئن ۲۰۲۴)، با انتشار خبر اعلام جرم دادستانی تهران علیه رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو نوشت، مدیر مسئولان این دو رسانه «به واسطه انتشار اخبار کذب در مورد انتخابات» به دادستانی تهران احضار شدند.

همزمان با دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها، روزنامه «جام جم» وابسته به صداوسیما نیز با انتشار یادداشتی با عنوان «وقت برخورد با لجن‌پراکنی» خواستار برخورد با «تخریب‌گران انتخاباتی» شد و چند ساعت بعد، تلویزیون دولتی جمهوری

اسلامی با ذکر اسم چند روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای از جمله احسان بداعی، یاشار سلطانی، عبدالرضا داوری، مصطفی فقیهی و هادی کساییزاده، توییت‌های آن‌ها را مصداق تخریب نامزدهای انتخاباتی معرفی کرد.

این اقدام صداوسیما که نوعی زمینه‌سازی برای برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها بود تنها چند روز پس از انتشار دستورالعمل انتخاباتی هیات نظارت بر مطبوعات ایران انجام شد. هیات نظارت بر مطبوعات ایران، روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴)، با انتشار دستورالعملی که برخی مفاد آن مصداق محدود کردن حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل است، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای ایرانی را به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها را به تعطیلی و برخوردهای قضایی تهدید کرد.

این تهدیدها روز گذشته عملی شد و ساعتی پیش از اعلام رسمی نام نامزدهای تایید صلاحیت‌شده برای انتخابات ریاست جمهوری، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذرپیک، فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد و وحید اشتری، دیگر فعال رسانه‌ای، از ارسال پرونده محکومیت‌اش به شعبه اجرای احکام خبر داد.

همچنین حسن عباسی، مدیر مسئول وب‌سایت، اشکان نیوز، با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش از «تذکر» گرفتن هادی کساییزاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی خبر داد. کساییزاده پیش‌تر توییتی در انتقاد از محمدباقر قالیباف، نامزد تایید صلاحیت‌شده برای انتخابات ریاست جمهوری، منتشر کرده بود.

۴-۷- انتخابات ۱۴۰۳؛ علیه مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن پرونده قضایی تشکیل شد

در ادامه دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که پس از آغاز کارزار انتخاباتی ریاست جمهوری ۱۴۰۳ آغاز شد، دادستانی تهران علیه غلام‌حسین کرباسچی، مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن، پرونده قضایی تشکیل داد.

میزان، مرکز رسانه‌ای قوه قضاییه، روز ۲۱ خرداد ۱۴۰۳ (۱۰ ژوئن ۲۰۲۴)، با انتشار توییتی در صفحه ایکس این نهاد رسانه‌ای، به دلیل آنچه «انتشار محتوای توهین‌آمیز» نامید، از تشکیل پرونده قضایی علیه مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن خبر داد. این توییت ساعتی بعد از صفحه میزان حذف و در توییت جدید دلیل تشکیل پرونده علیه غلام‌حسین کرباسچی «انتشار یک مطلب سوال‌برانگیز در صفحه اجتماعی روزنامه هم‌میهن» معرفی شد.

تشکیل پرونده قضایی علیه مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن آخرین مورد از برخوردهای قضایی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها پس از آغاز کارزار انتخاباتی بود. طی روزهای گذشته، دادستانی تهران علیه رسانه‌های حاشیه‌نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد، هادی کسای‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی «تذکر» گرفت، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذریپیک، فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد و وحید اشتری، دیگر فعال رسانه‌ای، از ارسال پرونده محکومیت‌اش به شعبه اجرای احکام خبر داد.

روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴) نیز هیات نظارت بر مطبوعات ایران با انتشار دستورالعملی که برخی مفاد آن مصداق محدود کردن حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل است، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای ایرانی را به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها را به تعطیلی و برخوردهای قضایی تهدید کرده بود.

روز دوشنبه همچنین اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، غلام‌حسین کرباسچی را به اتهام «نشر مطالب خلاف واقع و ایجاد اختلاف بین اقشار مختلف مردم» مجرم شناختند. اکبر نصراللهی، سخنگوی هیات منصفه دادگاه مطبوعات با اعلام این خبر به رسانه‌ها گفت، دادگاه رسیدگی به اتهامات مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن، به ریاست قاضی «کاشانکی» در شعبه سوم دادگاه کیفری یک تهران برگزار شد. نصراللهی بدون اشاره تاریخ اعلام رأی دادگاه گفت: «رای دادگاه متعاقباً صادر خواهد شد.»

۸-۴- خبرنگار ایران اینترنشنال در سوئد به دلیل تهدید امنیتی به خانه امن منتقل شد

تلویزیون ایران اینترنشنال روز ۲۲ خرداد ۱۴۰۳ (۱۱ ژوئن ۲۰۲۴) با انتشار خبری اعلام کرد، مهران عباسیان، خبرنگار این شبکه در سوئد، در پی تهدیدهای امنیتی به خانه امن منتقل شده است.

ایران اینترنشنال به نقل از پلیس سوئد نوشت، این تهدید «جدی و واقعی» ارزیابی شده است. مهران عباسیان نیز در توضیح این تهدید به ایران اینترنشنال گفت: «به تازگی یک گروه تبهکار در سوئد از طرف جمهوری اسلامی مامور کشتن من و یکی از همکارانم شده است.»

این اولین بار نیست که یکی از خبرنگاران ایران اینترنشنال مورد تهدید و یا حمله قرار می‌گیرد. در رویدادهای متعددی خبرنگاران این رسانه هدف تهدید، طرح ترور و حمله با چاقو بوده‌اند. در تازه‌ترین تهدیدهای علنی علیه کارکنان شبکه ایران اینترنشنال، کاظم

غریب‌آبادی، رییس ستاد حقوق بشر قوه قضاییه ایران، روز ۱۸ خرداد ۱۴۰۳ (۷ ژوئن ۲۰۲۴) با انتشار توییتی در حساب کاربری خود، این شبکه تلویزیونی را «تروریستی» معرفی کرد و نوشت «عوامل و مرتب‌پین آن تحت تعقیب هستند.»

تلویزیون ایران اینترنشنال روز ۲۹ مارس ۲۰۲۴ (۱۰ فروردین ۱۴۰۳) نیز با انتشار خبری اعلام کرده بود، پوریا زراعتی، مجری این تلویزیون، در پی حمله افراد ناشناس با چاقو زخمی شده است.

همچنین در آذر ۱۴۰۲ (دسامبر ۲۰۲۲) شبکه تلویزیونی آی‌تی‌وی‌نیوز بریتانیا با انتشار گزارشی از افشای طرح جمهوری اسلامی برای ترور سیما ثابت و فرداد فرحزاد، دو مجری شبکه ایران اینترنشنال خبر داد. بر اساس این گزارش افرادی قصد داشتند در ازای ۲۰۰ هزار دلار این دو مجری ایران اینترنشنال را ترور کنند.

روز جمعه اول دی ۱۴۰۲ (۲۲ دسامبر ۲۰۲۳) نیز دادگاه کیفری مرکزی انگلستان یک تبعه اتریشی چینی‌تبار به نام «محمدحسین» دوتایف را به اتهام «اقدام تروریستی علیه ایران اینترنشنال» به سه سال و شش ماه زندان محکوم کرد.

پیش‌تر کمیته مستقل حقیقت‌یاب شورای حقوق بشر سازمان ملل، در بند ۸۴ از گزارش اولیه خود با اشاره به گسترش ابعاد سرکوب رسانه‌ها و روزنامه‌نگاران به خارج از ایران، تایید کرده بود، جمهوری اسلامی «روزنامه‌نگاران و سایر کارمندان شاغل در رسانه‌های خارج از کشور، از جمله کسانی که در بی‌بی‌سی فارسی، تلویزیون ایران اینترنشنال، صدای آمریکا، ایران‌وایر و دویچه وله کار می‌کنند را مورد آزار، تهدید و ارباب قرار داده است.»

۴-۹- صبا آذربیک، فعال رسانه‌ای زندانی، به بیمارستان منتقل شد

عطا حافظی، همسر صبا آذربیک در صفحه ایکس‌ایکس اعلام کرد، این فعال رسانه‌ای محبوس در زندان، روز سه‌شنبه ۲۲ خرداد ۱۴۰۳ (۱۱ ژوئن ۲۰۲۴)، به دلیل «خونریزی شدید» به بیمارستان منتقل شده است.

آقای حافظی در این توییت نوشت که صبا آذربیک روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴) به‌رغم «فرصت یک روزه برای اجرای حکم، با خشونت و آسیب فیزیکی در دادسرا (کبودی دو بازو)» بازداشت و برای تحمل دو سال حبس به زندان منتقل شده است؛ در حالی که به سرپرست دادسرا اطلاع داده شده است که یک هفته قبل‌تر این فعال رسانه‌ای به‌دلیل انجام فرایند کمک به بارداری «IVF» (بارور ساختن تخمک در آزمایشگاه)، نبایستی در محیط استرس‌زا قرار گیرد.

عطا حافظی در ادامه این رشته توییت اعلام کرد: صبا آذربیک ساعت «شش صبح دیروز سه‌شنبه در زندان با خونریزی شدید مواجه شد که به لطف مدیران زندان با سرعت به بیمارستان منتقل شد. متأسفانه بر اساس گزارش سونوگرافی در بیمارستان، عدم جایگزینی جنین و ختم بارداری اعلام شد.»

همسر صبا آذربیک در این رشته توییت با اشاره به سقط جنین قبلی صبا آذربیک، با خطاب قرار دادن محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس شورای اسلامی، نوشت، صبا آذربیک، ۱۰ روز پس از جلسه دادگاه رسیدگی به این پرونده که «شش ساعت» به طول انجامیده، به دلیل «فشار به مادر باردار»، جنینش «سقط» شده است.

اشاره مکرر عطا حافظی به نام محمدباقر قالیباف، به دلیل شکایت نهاد مجلس شورای اسلامی، سیدمحسن دهنوی، عضو هیات رئیسه مجلس یازدهم، زهرا شیخی، نماینده مجلس یازدهم و دو شاکی دیگر (علی‌رضا رزم‌حسینی، وزیر صمت دولت حسن روحانی) از صبا آذربیک در پرونده منجر به محکومیت این فعال رسانه‌ای است.

همچنین ساعت و تاریخ بازداشت صبا آذربیک و چند تن دیگر از روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای نیز تردیدها را در فضای عمومی درباره مداخله قوه قضاییه جمهوری اسلامی به نفع قالیباف افزایش داده است.

روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴)، ساعتی پیش از اعلام رسمی نامزدهای تایید صلاحیت‌شده برای انتخابات ریاست جمهوری، یاشار سلطانی و صبا آذربیک برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد و وحید اشتیری، دیگر فعال رسانه‌ای، از ارسال پرونده محکومیت‌اش به شعبه اجرای احکام خبر داد.

نقطه مشترک هر چهار روزنامه‌نگار و فعال رسانه‌ای که روز یکشنبه مورد پیگرد قضایی قرار گرفتند، افشای اسنادی پیرامون فساد مالی محمدباقر قالیباف و نزدیکان او و یا انتشار گزارش‌های انتقادی از این نامزد تایید صلاحیت‌شده ریاست جمهوری است.

پیگرد قضایی این فعالان رسانه‌ای تردیدها را در فضای عمومی درباره مداخله قوه قضاییه جمهوری اسلامی به نفع قالیباف افزایش داد؛ تا جایی که حمید رسایی، نماینده اصولگرایی تهران در مجلس شورای اسلامی، در جلسه علنی مجلس در روز سه‌شنبه ۲۲ خرداد (۱۱ ژوئن) با اشاره به برخوردهای قضایی و امنیتی با فعالان رسانه‌ای منتقد محمدباقر قالیباف گفت: «در این روزها با شروع تبلیغات انتخاباتی چند نفر از فعالان مجازی به یک‌باره بازداشت شدند و چند نفر نیز احضار شدند. وجه اشتراک همه آنها این است که منتقد یک نفر بودند. سوال این است که اگر پرونده داشتند چرا قبلاً بازداشت نشدند؟ چرا این امر را برای

بعد از ۸ تیر (روز برگزاری انتخابات ریاست جمهوری) نگذاشتند؟ چرا تا تبلیغات انتخابات ریاست جمهوری آغاز شده این افراد بازداشت شده و یا برخی احضار شدند و به برخی دیگر گفته‌اند اگر درباره فلانی حرف نزنید کاری به کارتان نداریم.»

با این وجود، میزان، مرکز رسانه‌ای قوه قضاییه، روز ۲۳ خرداد (۱۲ ژوئن) در واکنش به انتقادات از قوه قضاییه درباره مداخله به نفع محمدباقر قالیباف، با انتشار یادداشتی ضمن رد «برخورد سلیقه‌ای و جناحی قوه قضاییه» از استقلال این نهاد تاکید کرد.

۱۰-۴- زینب رحیمی، خبرنگار، به جزای نقدی محکوم شد

حکم زینب رحیمی که به دلیل انتشار توییتی درباره جان‌باختن آرمیتا گراوند، به شش میلیون تومان جزای نقدی محکوم شده بود، به این خبرنگار حوزه محیط زیست ابلاغ شد. این حکم به مدت یک سال تعلیق شده است.

زینب رحیمی با انتشار توییتی در صفحه کاربری‌اش با اعلام این خبر نوشت: در آذرماه ۱۴۰۲ به دلیل نوشتن درباره آرمیتا گراوند با اتهام نشر اکاذیب به دادرسی فرهنگ و رسانه احضار شدم. دادگاه کیفری دو تهران اسفند ۱۴۰۲ حکم شش میلیون تومان جریمه نقدی را برای من صادر کرد. بعد از اعتراض به این رای، حکم پرداخت جریمه نقدی را به مدت یک سال تعلیق کردند. همین هفته حکم به من ابلاغ شد.»

زینب رحیمی پس از رویداد پرابهام جان‌باختن آرمیتا گراوند در متروی تهران، با انتشار توییتی نوشته بود: «آرمیتا گراوند به خاک سپرده شد. چه اتفاقی برای او افتاد؟ همان که همه می‌دانیم.» این خبرنگار حوزه محیط زیست، توییت خود را به همراه هشتگ «مهسا امینی» منتشر کرده بود.

آرمیتا گراوند، دانش‌آموز ساکن تهران بود که روز یک اکتبر ۲۰۲۳ (۹ مهر ۱۴۰۲)، در پی حادثه‌ای در متروی این شهر ابتدا به کما رفت و ۲۸ روز بعد رسانه‌های جمهوری اسلامی از «درگذشت» او خبر دادند. رسانه‌ها و مقام‌های جمهوری اسلامی در حالی عامل جان‌باختن آرمیتا گراوند را «برخورد سر به سکوی مترو در پی افت فشار خون» معرفی کردند که شماری از رسانه‌ها مانند گاردین، رادیو فردا و ایران‌وایر به نقل از شاهدان عینی عامل برخورد سر آرمیتا گراوند به سکوی مترو را درگیری فیزیکی یک مامور «حجاب‌بان» با این کودک به دلیل عدم رعایت حجاب اجباری عنوان کردند.

۱۱-۴- انتخابات ۱۴۰۳؛ دو روزنامه و چهار پایگاه خبری «تذکر» گرفتند

کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها که جلسه آن صبح روز ۲۷ خرداد ۱۴۰۳ (۱۶ ژوئن ۲۰۲۴) در اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تشکیل شد، به دو روزنامه سراسری و چهار پایگاه خبری «تذکر» داد.

روابط عمومی معاونت امور رسانه‌ای و تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بدون معرفی این رسانه‌ها، دلیل تذکر به دو روزنامه سراسری و چهار پایگاه خبری را «تخطی از مفاد قانون مطبوعات و قوانین انتخابات کشور» اعلام کرد. به نظر می‌رسد، معنای حقوقی تذکر به رسانه‌ها و روزنامه‌ها، تهدید به تشکیل پرونده قضایی است.

تهدید به تشکیل پرونده قضایی علیه دو روزنامه سراسری و چهار پایگاه خبری که آشکارا اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد و ممانعت از فعالیت حرفه‌ای این رسانه‌ها است، آخرین موارد از دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها است که پس از آغاز کارزار انتخابات ۱۴۰۳ شده است.

در روزهای گذشته دادستانی تهران علیه غلام‌حسین کرباسچی، مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن و رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد، هادی کسایی‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی «تذکر» گرفت، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذرپیک، فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد و وحید اشتیری، فعال رسانه‌ای حامی جمهوری اسلامی و صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیت خود به شعبه اجرای احکام خبر دادند.

روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴) نیز هیات نظارت بر مطبوعات ایران با انتشار دستورالعملی انتخاباتی که برخی مفاد آن مصداق محدود کردن حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل است، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای ایرانی را به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها را به تعطیلی و برخوردهای قضایی تهدید کرده بود.

۱۲-۴- پایگاه خبری رکنا در پرونده «داورهای خاص» تبرئه شد

دادگاه مطبوعات، مهدی ابراهیمی، مدیر مسئول پایگاه خبری رکنا را در پرونده موسوم به «داورهای خاص»، از اتهام نشر اکاذیب تبرئه کرد.

پایگاه خبری رکنا با اعلام این خبر نوشت، پرونده رسیدگی به اتهامات مدیر مسئول این رسانه، در شعبه اول دادگاه کیفری یک استان تهران با حضور اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی و به ریاست قاضی غلامرضا جواهری و مستشاری قاضی

ابراهیم ترابی گل‌سفید برگزار شد. دادگاه در این پرونده مدیر مسئول رکنا را از اتهام «انتشار مطالب خلاف واقع» (نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی) تبرئه کرد.

مهدی ابراهیمی در شرایطی در این پرونده تبرئه شد که پیش‌تر شعبه ۹ دادگاه کیفری یک تهران او را مجرم شناخته بود. پس از اعتراض رکنا به حکم صادرشده، پرونده برای رسیدگی به شعبه ۴۹ دیوان عالی کشور ارسال شد و قضات دیوان عالی کشور حکم را نقض و برای رسیدگی مجدد به شعبه هم‌عرض (شعبه اول دادگاه کیفری یک) ارجاع دادند.

این پرونده در پی انتشار گزارشی در پایگاه خبری رکنا با عنوان «قیمت داروهای سرطان در ۲۰ روز ۴ برابر شد، داروی ۸۵۰ تومانی ۳ میلیون شد» علیه این رسانه تشکیل شده بود. رکنا در این گزارش به اشتباه قیمت دارو را به جای ریال، تومان نوشته بود.

این پرونده که می‌توانست با اصلاح خبر و انتشار اطلاعیه‌ای در وبسایت رکنا درباره اشتباه رخ داده، بسته شود، با اعلام جرم و پیگیری دادستان تهران، حدود یک سال این رسانه را درگیر فرایند دادگاه و پیگرد قضایی قرار داد.

۱۳-۴- تبرئه ارسلان رسولی پس از تحمل دو سوم از دوران محکومیت

ارسلان رسولی عمارلویی (سرگالش)، روزنامه‌نگار و نویسنده اهل مازندران، پس از تحمل بیش از نیمی از دوران محکومیت‌اش، در پی پذیرش درخواست اعاده دادرسی و صدور حکم جدید، از اتهامات انتسابی تبرئه شد.

وبسایت روزنامه آسیا روز ۲۶ خرداد ۱۴۰۳ (۱۵ ژوئن) با اعلام این خبر به نقل از بابک عسکریان، وکیل سرگالش، نوشت، در پی پذیرش درخواست اعاده دادرسی پرونده ارسلان رسولی در دیوان عالی کشور و ارسال پرونده به شعبه ۳۱ دادگاه تجدید نظر استان مازندران مستقر در شهرستان ساری، دادگاه با صدور رأی جدید، این روزنامه‌نگار پیش‌کسوت را از اتهامات انتسابی تبرئه کرد.

ارسلان رسولی عمارلویی، روز ۲۴ ژانویه ۲۰۲۴ (۴ بهمن ۱۴۰۲)، پس از مراجعه به شعبه اجرای احکام دادگاه انقلاب تنکابن، بازداشت و به زندان نوشهر منتقل شد. در پی درخواست «محمدصادق اکبری»، رئیس کل دادگستری مازندران، حکم شش ماه حبس این روزنامه‌نگار به رأی باز تبدیل و او پس از آزادی از زندان در ساعات اداری ملزم به مراجعه به مزرعه کار

زندانیان کلاردشت شد. پس از ۱۱۳ روز تحمل دوران محکومیت و در پی پذیرش درخواست اعاده دادرسی پرونده این روزنامه‌نگار در دیوان عالی کشور، اجرای حکم او متوقف شد.

پیش‌تر دادگاه انقلاب تنکابن، ارسالن رسولی را به اتهام «توهین به رهبری» موضوع ماده ۵۱۴ قانون مجازات اسلامی، به شش ماه حبس محکوم کرده بود. این پرونده به دلیل بازنشر یادداشت‌های «مهدی نصیری»، مدیر مسئول سابق روزنامه کیهان، توسط ارسالن رسولی عمارلویی علیه این روزنامه‌نگار گشوده شده بود.

۱۴-۴- هادی کساییزاده و وحید اشتری بازداشت شدند

در ادامه دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که پس از آغاز کارزار انتخابات ریاست جمهوری چهاردهم شروع شده است، هادی کساییزاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی و وحید اشتری، فعال رسانه‌ای، بازداشت شدند.

میزان، مرکز رسانه‌ای قوه قضاییه، شامگاه روز ۳۱ خرداد ۱۴۰۳ (۲۰ ژوئن ۲۰۲۴)، با اعلام خبر بازداشت وحید اشتری، دلیل این بازداشت را اجرای حکم زندان صادرشده علیه این فعال رسانه‌ای معرفی کرد. میزان بدون اشاره به عنوان پرونده محکومیت وحید اشتری نوشت، این فعال رسانه‌ای پس از طی فرایند دادرسی پرونده به ۱۴ ماه حبس محکوم شده است.

وحید اشتری، فعال رسانه‌ای اصولگرا، مسئول اسبق بسیج دانشگاه تهران و عضو گروهی موسوم به «عدالتخواه» است. علیه او به دلیل افشای سفر اعضای خانواده محمدباقر قالیباف، نامزد انتخابات ریاست جمهوری چهاردهم، به ترکیه برای خریدن سیسمونی که بعدها این رویداد در رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی به «سیسمونی گیت» شهرت یافت، پرونده قضایی تشکیل شده بود.

همزمان با بازداشت وحید اشتری، هادی کساییزاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی نیز بازداشت شد. حسن عباسی، مدیر مسئول وبسایت اشکان‌نیوز، با اعلام این خبر در صفحه کاربری خود در ایکس نوشت، هادی کساییزاده را «هنگام برگزاری مناظره‌ی کاندیداها از داخل یک کافی‌شاپ دستگیرش کردند.» عباسی در ادامه این توییت نوشت که کساییزاده «روز گذشته از دو نهاد امنیتی به دادرسی نظامی تهران شکایت» کرده بود.

بازداشت وحید اشتری و هادی کساییزاده، آخرین موارد از دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران، فعالان رسانه‌ای و رسانه‌ها است که پس از آغاز کارزار انتخابات ۱۴۰۳ شروع شده است.

در روزهای گذشته دادستانی تهران علیه غلامحسین کرباسچی، مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن و رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد، هادی کسای‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی، دو روزنامه سراسری و چهار وبسایت خبری «تذکر» گرفتند، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذریک، فعال رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد و وحید اشتري، فعال رسانه‌ای حامی جمهوری اسلامی و صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیت خود به شعبه اجرای احکام خبر دادند.

۱۵-۴- دادگاه مطبوعات؛ محمد مهاجری مجرم شناخته شد

اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی، محمد مهاجری، عضو شورای سردبیری سایت خبرآنلاین و فعال سیاسی اصولگرا را به اتهام «نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی» مجرم شناختند و اکبر کریمی، مدیر مسئول پایگاه خبری-تحلیلی سپیده نیوز را از اتهامات انتسابی تبرئه کردند.

اکبر نصراللهی، سخنگوی دادگاه مطبوعات، روز ۴ تیر ۱۴۰۳ (۲۴ ژوئن ۲۰۲۴) در گفت‌وگو با خبرگزاری دولتی ایلنا گفت: «جواد مهاجر (محمد مهاجری) با توجه به ماده ۱۸ قانون جرائم رایانه‌ای و غیر قابل گذشت بودن موضوع شکایت، به نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی در بستر فضای مجازی و شبکه ایکس (توییتر) متهم است.»

به گفته اکبر نصراللهی: «اعضای هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی بعد از شنیدن دفاعیات متهم و اظهارات نمایندگان شاکی، آقای جواد مهاجر را با اکثریت آرا مجرم شناخت و مستحق تخفیف ندانست.»

این پرونده در پی انتشار دو توییت جداگانه توسط محمد مهاجری علیه این روزنامه‌نگار تشکیل شده بود. مهاجری در بهمن ۱۴۰۲ در صفحه کاربری‌اش در ایکس نوشته بود: «با اطلاع دقیق می‌گویم همان عصر چهارشنبه که کودک دو ساله گوشواره قلبی [در مراسم سالگرد قاسم سلیمانی] در کرمان با کینه داعش تکه‌پاره شد، آقای ابراهیم رئیسی در پاستور مشغول دستور به عوامل‌اش برای پرونده‌سازی برای رد صلاحیت حسن روحانی در انتخابات خبرگان بود». محمد مهاجری در توییت دیگری نیز نوشته بود: «[محمدباقر] قالیباف با همه اختلافاتش با رئیسی در یک چیز با او همسوست او هم دشمن انتخابات پرشور و انتخابات آزاد است.»

سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی همچین از بررسی پرونده اکبر کریمی، مدیر مسئول پایگاه خبری-تحلیلی سپیده نیوز، موضوع شکایت شرکت تعاونی و توسعه و عمران شهرستان اسلامشهر خبر داد و گفت که اعضای هیات «به اتفاق آرا، متهم را مجرم ندانستند».

اکبر کریمی خرداد ۱۴۰۲، با انتشار یادداشتی در کانال خبری سپیده نیوز، از بروز تخلف در مجمع تعاونی توسعه و عمران اسلامشهر خبر داده و نوشته بود: «مجمع غیر قانونی تعاونی توسعه و عمران اسلامشهر تعطیل شد (جلساتی که عده‌ای با قرآن و ربع سکه با اعضای تعاونی داشتند). بدون اینکه تعاونی توسعه و عمران پاسخگو تخلف‌ها و حاشیه‌هایش باشد».

سخنگوی هیات منصفه دادگاه‌های سیاسی و مطبوعاتی در پایان گفت‌وگو با ایلنا اعلام کرد، رای دادگاه رسیدگی به پرونده اتهام‌های جواد مهاجر (محمد مهاجری) و اکبر کریمی که به ریاست قاضی «کریمی» در شعبه ۹ دادگاه کیفری یک استان تهران برگزار شد، متعاقباً صادر خواهد شد.

۱۶-۴- دادستانی تهران علیه محمد پارسا اعلام جرم کرد

همزمان با تداوم کارزار انتخابات ریاست جمهوری در ایران، محمد پارسا، روزنامه‌نگار و مدیر کانال خبری «چالش ۲۴»، در پی شکایت دادستان تهران به این نهاد احضار شد.

محمد پارسا روز ۴ تیر ۱۴۰۳ (۲۴ ژوئن ۲۰۲۴) با انتشار تصویر ابلاغیه ارسال شده برای او در سامانه ثنا، در صفحه کاربری‌اش در ایکس نوشت: «با دریافت ابلاغیه و تشکیل پرونده جدید مجدداً به دادگاه احضار شدم، شاکی پرونده دادستان است و اتهامم گفتن حرف‌هایی است که شنیدنش را دوست ندارند».

بر پایه ابلاغیه ارسال شده برای محمد پارسا، این روزنامه‌نگار به «نشر اکاذیب از طریق فضای مجازی» متهم شده است. به نظر می‌رسد، شکایت دادستان تهران از محمد پارسا به دلیل انتشار توییت‌های انتقادی توسط این روزنامه‌نگار درباره شماری از نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری و انتقاد او از ناکارآمدی جمهوری اسلامی باشد.

ابتدای ماه گذشته میلادی نیز در پی واکنش‌ها به انتشار گزارش بی‌بی‌سی جهانی درباره شیوه جان‌باختن «نیکا شاکرمی»، یکی از کشته‌شدگان اعتراضات زن، زندگی، آزادی، در ایران، دادستانی تهران علیه شماری از روزنامه‌نگاران از جمله محمد پارسا اعلام جرم کرده بود.

۱۷-۴- انتخابات ۱۴۰۳؛ شش رسانه دیگر تذکر گرفتند

بر اساس تصمیم کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها که جلسه آن روز یکشنبه ۳ تیر ۱۴۰۳ (۲۳ ژوئن ۲۰۲۴) در اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد، سه روزنامه و سه پایگاه خبری «تذکر» خواهند گرفت.

به گزارش روابط عمومی معاونت امور رسانه‌ای و تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سه روزنامه و سه پایگاه خبری به اتهام آنچه این نهاد «تخطی از مفاد قانون مطبوعات، قانون انتخابات ریاست جمهوری و فهرست مصادیق محتوای مجرمانه در فضای مجازی» معرفی کرده است، تذکر خواهند گرفت.

کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها، «انتشار محتوای مشتمل بر توهین و افترا، دامن زدن به شایعات و انتشار برخی مطالب خلاف واقع» و «انتشار نتایج نظرسازی و نظرسنجی‌های کاذب در خصوص انتخابات و نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری» را از جمله مصادیق اتهامات این شش رسانه معرفی کرده است. روابط عمومی معاونت امور رسانه‌ای و تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این خبر نام سه روزنامه و سه پایگاه خبری که تذکر خواهند گرفت را منتشر نکرده است.

به نظر می‌رسد، معنای حقوقی تذکر به رسانه‌ها و روزنامه‌ها، تهدید به تشکیل پرونده قضایی است. تهدید به تشکیل پرونده قضایی علیه سه روزنامه و سه پایگاه خبری که آشکارا اختلال در اطلاع‌رسانی آزاد و ممانعت از فعالیت حرفه‌ای این رسانه‌ها است، آخرین موارد از دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها است که پس از آغاز کارزار انتخابات ۱۴۰۳ شروع شده است.

کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها روز ۲۷ خرداد ۱۴۰۳ (۱۶ ژوئن ۲۰۲۴) نیز تصمیم به «تذکر» به دو روزنامه سراسری و چهار پایگاه خبری گرفته بود.

روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴) نیز هیات نظارت بر مطبوعات ایران با انتشار دستورالعملی انتخاباتی که برخی مفاد آن مصداق محدود کردن حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل است، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای ایرانی را به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها را به تعطیلی و برخوردهای قضایی تهدید کرده بود.

۱۸-۴- پس از قطع آگهی‌های دولتی، دو روزنامه در زنجان در آستانه تعطیلی قرار گرفتند

در پی قطع شدن آگهی‌های دولتی «صدای زنجان» و «زنگان امروز» توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، این دو روزنامه چاپ زنجان به دلیل مشکلات مالی در آستانه تعطیلی اجباری قرار گرفتند.

به گفته یک منبع مطلع به دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFi)، روزنامه‌های صدای زنجان و زنگان امروز که هر دو روزنامه‌های چاپ زنجان هستند و اخبار و رویدادهای این استان را پوشش می‌دهند، طی دو ماه گذشته و پس از قطع آگهی‌های دولتی این روزنامه‌ها توسط وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، به دلیل مشکلات مالی در آستانه تعطیلی قرار گرفته‌اند.

منبعی که با دِ فای گفت‌وگو کرده است، علت قطع شدن آگهی‌های دولتی که مهمترین منبع درآمدی صدای زنجان و زنگان امروز است را «بهانه‌تراشی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی درباره عدم رتبه‌بندی این دو روزنامه به دلیل تکمیل نشدن فرم ارزیابی» معرفی کرد. او گفت: «در شرایطی آگهی‌های صدای زنجان و زنگان امروز قطع شده که این دو روزنامه به‌صورت مستمر منتشر شده‌اند و اساساً مشکل به وجود آمده هم ناشی از خطای مسئول ارزیابی و رتبه‌بندی بوده در حالی که به جای برخورد با کارمند خاطی روزنامه‌ها را تنبیه کرده‌اند.»

صدای زنجان و زنگان امروز، دو روزنامه از مجموع سه روزنامه چاپ زنجان هستند. آگهی‌های دولتی از سال گذشته خورشیدی از طریق سامانه وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بین روزنامه‌ها و رسانه‌ها توزیع می‌شود و نهادها و شرکت‌های دولتی مشابه پیش از آن امکان ارائه مستقل و مستقیم آگهی به روزنامه‌ها را ندارند.

آگهی‌های دولتی از مهمترین منابع تامین هزینه‌های روزنامه‌ها - به‌ویژه روزنامه‌های استانی و منطقه‌ای- هستند. در نبود این منبع درآمدی این رسانه‌ها عملاً امکان ادامه حیات ندارند آن‌هم در شرایطی که رسانه‌ها در ایران به دلیل عدم حمایت از سوی دولت و همزمان برخوردهای گسترده قضایی و امنیتی با آنها، بیش از پیش در حال تضعیف هستند.

۱۹-۴- انتخابات ۱۴۰۳؛ اسفندیار عبداللهی به دادگاه احضار شد

اسفندیار عبداللهی، فعال سیاسی و دبیر میز سیاست پایگاه خبری-تحلیلی دیدارنیوز، برای رسیدگی به اتهام «نشر اکاذیب در فضای مجازی» به دادگاه احضار شد.

اسفندیار عبداللهی با انتشار این خبر در صفحه اینستاگرامش دلیل ارسال پرونده قضایی تشکیل شده علیه او به دادگاه را «بیان حقایق» عنوان کرد. بر پایه ابلاغیه ارسال شده برای اسفندیار عبداللهی، او باید روز ۱۲ تیر ۱۴۰۳ (۲ جولای ۲۰۲۴) در جلسه دادگاه رسیدگی به اتهام «نشر اکاذیب در فضای مجازی» حضور پیدا کند.

آقای عبداللهی در استوری اینستاگرامی‌اش توضیحی درباره مصادیق اتهامات و دلایل تشکیل پرونده قضایی علیه او نداده است. با این حال ارسال پرونده او به دادگاه همزمان با دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران، رسانه‌ها و فعالان رسانه‌ای انجام شده؛ برخوردهایی که پس از آغاز کارزار انتخابات ریاست جمهوری در ایران شروع شده است.

در روزهای گذشته دادستانی تهران علیه غلام‌حسین کرباسچی، مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن، محمد پارسی، مدیر کانال خبری چالش ۲۴ و رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد، پنج روزنامه و هفت وب‌سایت خبری از سوی کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها «تذکر» گرفتند، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذرپیک و وحید اشتري فعالان رسانه‌ای، برای اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد، ماموران امنیتی هادی کسای‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی را بازداشت کردند و صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیت خود به شعبه اجرای احکام خبر داد.

۲۰-۴- ابراهیم رشیدی به دادگاه کیفری دو مشکین‌شهر احضار شد

ابراهیم رشیدی (ساوالان)، روزنامه‌نگار و پژوهشگر ساکن شهرستان مشکین‌شهر، برای جلسه دادگاه رسیدگی به اتهام انتسابی به شعبه ۱۰۳ دادگاه کیفری دو این شهر احضار شد.

بر پایه ابلاغیه منتشرشده در صفحه اینستاگرام ابراهیم رشیدی، این روزنامه‌نگار و زندانی سیاسی سابق، متهم به «نشر اکاذیب به‌وسیله سامانه‌های رایانه‌ای به قصد تشویش اذهان عمومی» موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی شده است. جلسه دادگاه رسیدگی به اتهام ابراهیم رشیدی روز ۱۰ تیر ۱۴۰۳ (۳۰ ژوئن ۲۰۲۴) برگزار خواهد شد.

پرونده ابراهیم رشیدی در شرایطی به شعبه ۱۰۳ دادگاه کیفری دو مشکین‌شهر ارسال شده است که بر پایه ماده ۳۰۲ قانون آیین دادرسی کیفری رسیدگی به پرونده‌های سیاسی و

مطبوعاتی در صلاحیت دادگاه کیفری یک است؛ دادگاه‌هایی که مطابق اصل ۱۶۸ قانون اساسی و ماده ۳۴ قانون مطبوعات باید علنی و با حضور هیات منصفه برگزار شود.

ابراهیم رشیدی، روزنامه‌نگار و پژوهشگر ساکن مشکین‌شهر است. او روز ۳۰ دسامبر ۲۰۲۳ (۹ دی ۱۴۰۲)، در خانه پدری‌اش در روستای «میرکندی» شهرستان مشکین‌شهر بازداشت شد. ماموران اداره اطلاعات، این روزنامه‌نگار را بدون ارائه حکم قضایی بازداشت کردند و پس از انتقال به دادرسی عمومی و انقلاب این شهر، او را به بازداشتگاه اداره اطلاعات اردبیل منتقل کردند.

آقای رشیدی پس از تحمل بیش از دو هفته حبس در سلول انفرادی بازداشتگاه اداره اطلاعات اردبیل، به زندان مرکزی این شهر منتقل شد. طی مدت بازداشت این روزنامه‌نگار در بازداشتگاه، او از داشتن وکیل و امکان ملاقات با خانواده محروم بود.

روز ۱۵ ژانویه ۲۰۲۴ (۲۵ دی ۱۴۰۲)، ماموران زندان اردبیل در بدو ورود این روزنامه‌نگار به این زندان، در اقدامی که از مصادیق شکنجه روانی است، موهای سر ابراهیم رشیدی را تراشیدند.

ابراهیم رشیدی، روز ۲۷ ژانویه ۲۰۲۴ (۷ بهمن ۱۴۰۲)، از زندان اردبیل به زندان مشکین‌شهر منتقل و نهایتاً روز ۲۲ فوریه ۲۰۲۴ (۱۳ اسفند ۱۴۰۲)، پس از تحمل ۵۴ روز بازداشت موقت، از زندان مشکین‌شهر آزاد شد.

۲۱-۴- انتخابات ۱۴۰۳؛ سه روزنامه، دو خبرگزاری و دو پایگاه خبری «تذکر» گرفتند

در ادامه برخوردهای امنیتی و قضایی با روزنامه‌نگاران و رسانه‌ها که پس از آغاز کارزار انتخابات ریاست جمهوری در ایران شروع شده است، کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها اعلام کرد به هفت رسانه «تذکر» خواهد داد. این کمیته پیش‌تر نیز در دو نوبت مجموعاً به ۱۰ رسانه دیگر «تذکر» داده بود.

به گزارش روابط عمومی معاونت امور رسانه‌ای و تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و بر اساس تصمیم کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها که جلسه آن روز چهارشنبه ۶ تیر ۱۴۰۳ (۲۶ ژوئن ۲۰۲۴) در اداره کل مطبوعات و خبرگزاری‌های داخلی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی برگزار شد، سه روزنامه، دو خبرگزاری و دو پایگاه خبری «تذکر» خواهند گرفت.

کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها، «حمایت جانبدارانه برخی رسانه‌ها از برخی نامزدها (موضوع ماده ۶۸ قانون انتخابات ریاست جمهوری)، انتشار محتوای مشتمل بر

توهین و افترا، تخریب نامزدها، دامن زدن به شایعات و انتشار برخی مطالب خلاف واقع و همچنین انتشار نتایج نظرسازی و نظرسنجی‌های کاذب در خصوص انتخابات و نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری» را مصادیق تخلفات این هفت رسانه معرفی کرده است. روابط عمومی معاونت امور رسانه‌ای و تبلیغات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در این خبر نام این هفت رسانه را منتشر نکرده است.

کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها روز ۲۷ خرداد ۱۴۰۳ (۱۶ ژوئن ۲۰۲۴) نیز تصمیم به «تذکر» به دو روزنامه سراسری و چهار پایگاه خبری گرفته بود. این کمیته در تصمیمی مشابه، روز یکشنبه ۳ تیر ۱۴۰۳ (۲۳ ژوئن ۲۰۲۴) نیز اعلام کرد که به سه روزنامه و سه پایگاه خبری «تذکر» خواهند داد.

به نظر می‌رسد، معنای حقوقی تذکر به رسانه‌ها و روزنامه‌ها، تهدید به تشکیل پرونده قضایی باشد. روز ۱۷ خرداد ۱۴۰۳ (۶ ژوئن ۲۰۲۴) نیز هیات نظارت بر مطبوعات ایران با انتشار دستورالعملی انتخاباتی که برخی مفاد آن مصداق محدود کردن حق آزادی بیان و اختلال در اطلاع‌رسانی مستقل است، روزنامه‌نگاران و فعالان رسانه‌ای ایرانی را به اجرای حکم غیر انسانی شلاق و رسانه‌ها را به تعطیلی و برخوردهای قضایی تهدید کرده بود.

۲۲-۴- نسرین حسنی پیش از پایان دوران مرخصی بازداشت شد

نسرین حسنی، روزنامه‌نگار و مدیرمسئول هفته‌نامه سیاحت شرق، روز ۸ تیر ۱۴۰۳ (۲۸ ژوئن ۲۰۲۴)، پیش از پایان دوران مرخصی، بازداشت و به زندان بجنورد بازگردانده شد.

خبرگزاری حقوق بشری هرانا با انتشار این خبر به نقل از یک منبع نزدیک به خانواده نسرین حسنی نوشت: «خانم حسنی که پیشتر از زندان بجنورد به مرخصی اعزام شده بود و باید فردا خود را با پایان ایام مرخصی به این زندان معرفی می‌کرد به دلایل نامشخصی در منزل شخصی خود در بجنورد بازداشت و راهی زندان این شهر شد.»

نسرین حسنی، روزنامه‌نگار و مدیرمسئول هفته‌نامه سیاحت شرق است. او روز ۴ ژانویه ۲۰۲۴ (۱۵ بهمن ۱۴۰۲)، پس از مراجعه به شعبه دو دادسرای اجرای احکام بجنورد، برای اجرای حکم بازداشت و به زندان این شهر منتقل شد. این روزنامه‌نگار روز ۵ نوامبر ۲۰۲۳ (۱۴ آبان ۱۴۰۲)، توسط دادگاه کیفری دو بجنورد به اتهام «تشویش اذهان عمومی از طریق نشر اکاذیب در فضای مجازی»، موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی، به هفت ماه زندان و به اتهام «حضور در معابر و انظار عمومی بدون حجاب شرعی» موضوع ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی، به یک میلیون تومان جزای نقدی محکوم شده بود.

روز ۲۳ ژانویه ۲۰۲۴ (۳ بهمن ۱۴۰۲) نیز شعبه دو دادگاه تجدیدنظر استان خراسان شمالی همزمان با تداوم حبس نسرين حسنی در زندان بجنورد، حکم یک سال زندان صادرشده در دادگاه بدوی علیه او را تایید کرد. پیش‌تر، شعبه اول دادگاه انقلاب بجنورد به ریاست «حبیب‌الله پیرگری»، نسرين حسنی را به صورت غیابی، به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال زندان محکوم کرده بود. بر پایه دادنامه صادرشده علیه این روزنامه‌نگار، «انتشار مطالب و تصاویر در فضای مجازی» از مصادیق جرم عنوان شده بود.

۲۳-۴- استودیوی رسانه تصویری فردای اقتصاد پلمب شد

نیروهای پلیس امنیت اقتصادی تهران روز ۷ تیر ۱۴۰۳ (۲۷ ژوئن ۲۰۲۴)، با مراجعه به دفتر فردای اقتصاد، استودیوی این رسانه تصویری را پلمب کردند.

به گفته یک منبع مطلع به دفاع از جریان آزاد اطلاعات (DeFFI)، نیروهای پلیس امنیت اقتصادی روز پنج‌شنبه بدون ارائه توضیحی شفاف، اقدام به پلمب استودیوی رسانه فردای اقتصاد کردند.

ماموران در جریان پلمب این استودیو حکمی مبهم را به مسئولان رسانه فردای اقتصاد و مدیران گروه مالی کیان نشان دادند که در آن علت این برخورد قضایی استفاده از تجهیزات فنی در این استودیو که از مبادی رسمی وارد کشور نشده است، عنوان کردند.

منبعی که با دفای گفت‌وگو کرده است، گفت، ماموران پلیس امنیت اقتصادی در پاسخ به سوالی پیرامون ارتباط پلمب استودیو فردای اقتصاد با پرونده توقیف این رسانه در بهمن‌ماه سال گذشته، این ارتباط را انکار کردند و توضیح بیشتری ارائه ندادند.

پلمب استودیوی رسانه تصویری فردای اقتصاد در شرایطی به اتهام استفاده از تجهیزات «قاچاق» پلمب شده است که این استودیو بهمن‌ماه سال گذشته خورشیدی، همزمان با توقیف این رسانه به مدت ۲۰ روز پلمب بود و همه ابزارهای فنی آن مورد بازرسی قرار گرفته بود.

روز ۱۶ بهمن ۱۴۰۲ (۵ فوریه ۲۰۲۴) در رویدادی بی‌سابقه، ماموران پلیس امنیت اقتصادی تهران با ورود به تحریریه فردای اقتصاد، اقدام به محبوس کردن تمامی اعضای تحریریه این رسانه در ساختمان کیان در میدان آرژانتین تهران کردند. پس از تجمع خانواده‌های روزنامه‌نگاران فردای اقتصاد مقابل ساختمان کیان و رسانه‌ای شدن این رویداد، به مرور شماری از بازداشت‌شدگان آزاد شدند.

از روزنامه‌نگارانی که کماکان در تحریریه فردای اقتصاد محبوس بودند، علی میرزاخانی، سردبیر این رسانه، روز ۸ فوریه (۱۹ بهمن) آزاد شد و بهزاد بهمن‌نژاد، قائم‌مقام سردبیر فردای اقتصاد، علی تسنیمی، گوینده رادیو فردای اقتصاد، نیکان خبازی، مدیر استودیو و مهرداد عسگری، ویدئو ژورنالیست این رسانه، روز ۹ فوریه (۲۰ بهمن) از تحریریه رسانه فردای اقتصاد به بازداشتگاه آگاهی شاپور تهران منتقل شدند.

بهزاد بهمن‌نژاد و مهرداد عسگری پس از ۱۰ روز بازداشت موقت، روز پنج‌شنبه ۱۵ فوریه (۲۶ بهمن)، از بازداشتگاه آزاد شدند. فردای اقتصاد روز شنبه ۲۴ فوریه (۵ اسفند)، در بیستمین روز توقیف، فعالیت خود را از سر گرفت و نیکان خبازی روز دوشنبه ۴ مارس (۱۴ اسفند) پس از نزدیک به یک ماه بازداشت آزاد شد. با این وجود، علی تسنیمی به‌عنوان آخرین عضو بازداشتی فردای اقتصاد، بیش از دو ماه را در بازداشت سپری کرد.

۲۴-۴- دادستان قزوین علیه مصطفی جعفری، خبرنگار، اعلام جرم کرد

دادستان عمومی و انقلاب قزوین علیه سیدمصطفی جعفری، خبرنگار خبرگزاری ایلنا و رئیس ستاد رسانه و فضای مجازی مسعود پزشکیان در قزوین، اعلام جرم کرد.

خبرگزاری ایلنا با انتشار این خبر اعلام کرد، سیدمصطفی جعفری متهم به «نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی» در ارتباط با نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری شده است. این خبرگزاری به نقل از دادستان عمومی و انقلاب قزوین نوشت: «در راستای صیانت از امنیت روانی جامعه، ضمن اعلام جرم، برای این فرد (سیدمصطفی جعفری) پرونده قضایی تشکیل و نام‌برده جهت ارائه توضیحات به دادستانی به پلیس فتا احضار شد.»

سیدمصطفی جعفری، خبرنگار خبرگزاری دولتی ایلنا، مدیرمسئول پایگاه خبری تیتر قزوین و رئیس خانه مطبوعات استان قزوین است. او پس از آغاز کارزار انتخابات ریاست جمهوری به‌عنوان رئیس ستاد رسانه و فضای مجازی مسعود پزشکیان در قزوین منصوب شد.

اعلام جرم دادستانی قزوین علیه سیدمصطفی جعفری، آخرین مورد از دور جدید برخوردهای قضایی و امنیتی با روزنامه‌نگاران، فعالان رسانه‌ای و رسانه‌هاست که پس از آغاز کارزار انتخابات ریاست جمهوری در ایران شروع شده است.

در روزهای گذشته دادستانی تهران علیه غلام‌حسین کرباسچی، مدیر مسئول روزنامه هم‌میهن، محمد پارسی، مدیر کانال خبری چالش ۲۴ و رسانه‌های حاشیه نیوز و بامدادنو اعلام جرم کرد، ۱۷ رسانه از سوی کمیته رصد و پایش تخلفات انتخاباتی رسانه‌ها «تذکر» گرفتند، یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار و صبا آذریپیک و وحید اشتری، فعالان رسانه‌ای، برای

اجرای حکم زندان بازداشت شدند، علی‌اکبر رائفی‌پور، فعال رسانه‌ای و سیاسی به دادستانی تهران احضار شد، ماموران امنیتی هادی کسایی‌زاده، مدیر مسئول ماهنامه میدان آزادی را بازداشت کردند و صدرا محقق، روزنامه‌نگار، از ارسال پرونده محکومیت خود به شعبه اجرای احکام خبر داد.

۲۵-۴- تشکیل پرونده جدید علیه پویان خوشحال، روزنامه‌نگار ساکن ترکیه

شعبه ۷ دادگاه انقلاب تهران با ارسال ابلاغیه‌ای، پویان خوشحال، روزنامه‌نگار ساکن ترکیه را برای ابلاغ حکم صادرشده او احضار کرد.

بر پایه ابلاغیه ارسال‌شده برای پویان خوشحال، شعبه ۷ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی «محمد کرمی»، در پرونده‌ای جدید این روزنامه‌نگار را جهت ابلاغ دادنامه صادرشده علیه او احضار کرده است. این ابلاغیه در تاریخ ۳۰ خرداد ۱۴۰۳ (۱۹ ژوئن ۲۰۲۴) تنظیم شده و آقای خوشحال تا حداکثر ۱۰ روز پس از این تاریخ باید در شعبه ۷ دادگاه انقلاب تهران حضور می‌یافت.

پویان خوشحال بهمن‌ماه سال گذشته خورشیدی نیز در پرونده‌ای جداگانه و در حکمی غیابی توسط شعبه ۱۰۴ دادگاه کیفری دو لاهیجان به ۹۱ روز زندان و هشت میلیون تومان جزای نقدی محکوم شده بود. این روزنامه‌نگار در این پرونده به «نشر اکاذیب از طریق تحریک و دعوت افراد به ارتکاب اعمال خشونت‌آمیز» موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی، «تبلیغ علیه نظام» موضوع ماده ۵۰۰ و «اغوا یا تحریک مردم به جنگ و کشتار یکدیگر به قصد برهم زدن امنیت ملی» موضوع ماده ۵۱۲ از این قانون، متهم شده بود.

پویان خوشحال روزنامه‌نگار ساکن ترکیه است. او آبان ۱۳۹۷ نیز در پی استفاده از کلمه «درگذشت» برای جان‌باختن پیشوای سوم شیعیان، در گزارشش، بازداشت شد. او پس از مدتی ایران ترک کرد. با این وجود به‌رغم سکونت این روزنامه‌نگار خارج از ایران، او مورد پیگرد قضایی قرار گرفته است. طی سال‌های گذشته، ده‌ها روزنامه‌نگار شاغل در رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور، به همین شیوه مورد پیگرد قضایی قرار گرفته و در مواردی خانواده‌های آنها مورد آزار و اذیت هدفمند نهادهای امنیتی جمهوری اسلامی واقع شده‌اند.

برای دسترسی به تمامی رویدادهای مطبوعاتی ماه ژوئن ۲۰۲۴، به [وبسایت](#) دفاع از جریان آزاد اطلاعات مراجعه کنید.

۵- روزنامه‌نگاران زندانی در پایان ماه ژوئن

۵-۱- ویدا ربانی

ویدا ربانی روزنامه‌نگار و فعال سیاسی، روز ۲۴ سپتامبر ۲۰۲۲ (۲ مهر ۱۴۰۱)، همزمان با تداوم اعتراضات زن، زندگی، آزادی در این سال، در تهران بازداشت شد. او در این پرونده توسط شعبه ۲۶ دادگاه انقلاب تهران به ریاست قاضی ایمان افشاری، از بابت اتهام «اجتماع و تبانی برای امنیت کشور»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به پنج سال حبس و به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ از این قانون، به ۱۵ ماه حبس محکوم شد. این حکم با صدور بخشنامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» در بهمن ۱۴۰۱، مشمول این بخشنامه قرار گرفت.

ویدا ربانی، محکومیتی دیگر نیز در ارتباط با اعتراض به شلیک سپاه پاسداران به هوایم‌های PS752 دارد. جولای ۲۰۲۲ (مرداد ۱۴۰۱)، شعبه ۳۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران، این روزنامه‌نگار را از بابت اتهام «توهین به مقدسات»، موضوع ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی، به پنج سال، به اتهام «اجتماع و تبانی به قصد ارتکاب جرم علیه امنیت کشور»، موضوع ماده ۶۱۰ از این قانون، به چهار سال، از بابت اتهام «فعالیت تبلیغی علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به هشت ماه و به اتهام «اخلال در نظم عمومی»، موضوع ماده ۶۱۸ از این قانون، به هشت ماه حبس محکوم کرد. دادگاه دو سال از حکم قابل اجرا در این پرونده را تعلیق کرد.

همچنین دادگاه ویدا ربانی را تا پنج سال از فعالیت حرفه‌ای اعم از فعالیت در شبکه‌های اجتماعی و فعالیت سیاسی محروم کرد. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی و بر پایه تعلیق شدن دو سال از حکم زندان قابل اجرا در این پرونده، سه سال از حکم زندان صادرشده علیه ویدا ربانی قابل اجرا خواهد بود.

۵-۲- نسرين حسنی

نسرين حسنی، روزنامه‌نگار و مدیرمسئول هفته‌نامه سیاحت شرق، روز ۴ ژانویه ۲۰۲۴ (۱۵ بهمن ۱۴۰۲)، پس از مراجعه به شعبه دو دادرسی اجرای احکام بجنورد، برای اجرای حکم بازداشت و به زندان این شهر منتقل شد.

این روزنامه‌نگار بجنوردی، روز ۵ نوامبر ۲۰۲۳ (۱۴ آبان ۱۴۰۲)، توسط دادگاه کیفری دو بجنورد به اتهام «تشویش اذهان عمومی از طریق نشر اکاذیب در فضای مجازی»، موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی، به هفت ماه زندان و به اتهام «حضور در معابر و انظار عمومی

بدون حجاب شرعی» موضوع ماده ۶۳۸ قانون مجازات اسلامی، به یک میلیون تومان جزای نقدی محکوم شده بود.

در بخش دیگری از همین پرونده و همزمان با تداوم حبس نسرین حسنی در زندان، شعبه دو دادگاه تجدیدنظر استان خراسان شمالی، حکم یک سال زندان صادرشده در دادگاه بدوی علیه این روزنامه‌نگار را تایید کرد.

پیش‌تر، شعبه اول دادگاه انقلاب بجنورد به ریاست «حبیب‌الله پیرگزی»، نسرین حسنی را به صورت غیابی، به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال زندان محکوم شده بود. بر پایه دادنامه صادرشده علیه این روزنامه‌نگار، «انتشار مطالب و تصاویر در فضای مجازی» از مصادیق جرم عنوان شده بود.

۳-۵- پریسا صالحی

پریسا صالحی، روزنامه‌نگار ساکن کرج و دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد رشته اقتصاد در دانشگاه تهران است. او روز ۹ اردیبهشت ۱۴۰۳ (۲۸ آوریل ۲۰۲۴)، برای اجرای حکم پنج ماه حبس به زندان کچوئی کرج منتقل شد.

پیشتر شعبه اول دادگاه انقلاب کرج به ریاست «موسی آصف‌الحسینی»، پریسا صالحی را به اتهام تبلیغ علیه نظام، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال حبس، دو سال ممنوعیت خروج از کشور، دو سال ممنوعیت فعالیت در فضای مجازی و دو سال تبعید به زنجان محکوم کرده بود.

۴-۵- شیرین سعیدی

شیرین سعیدی، روزنامه‌نگار محبوس در زندان اوین است. این روزنامه‌نگار، ۲ دی ۱۴۰۲ (۲۳ دسامبر ۲۰۲۳)، پس از احضار به دادسرا بازداشت و به این زندان منتقل شد. سعیدی پیش از بازداشت مدتی در کشور لبنان سکونت داشت و پس از ورود به ایران به دادسرا احضار و بازداشت شد.

قاضی ابوالقاسم صلواتی، رئیس شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران، شیرین سعیدی را به اتهام «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی» موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی به پنج سال زندان محکوم کرده است.

شیرین سعیدی، روزنامه‌نگاری اقتصادی است. او سابقه همکاری با همشهری، سرمایه، تهران امروز، شهروند و... را دارد.

۵-۵- صبا آذریک

صبا آذریک، فعال رسانه‌ای ساکن تهران است. او روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴) توسط ضابطین قضایی بازداشت و برای تحمل دو سال حبس صادر شده علیه او به زندان منتقل شد.

اردیبهشت ۱۴۰۳ (می ۲۰۲۴)، دادگاه تجدید نظر استان تهران، صبا آذریک، فعال رسانه‌ای ساکن تهران را مجموعاً به سه سال زندان، دو سال منع از فعالیت در شبکه‌های اجتماعی، جزای نقدی و عذرخواهی و اعاده‌حیثیت از شاکیان پرونده محکوم کرد. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی دو سال از حکم زندان صادر شده قابل اجرا است.

صبا آذریک در این پرونده به اتهام «نشر اکاذیب، افترا، هتک حیثیت و تهدید» موضوع شکایت‌های جداگانه از سوی مجلس شورای اسلامی، سیدمحسن دهنوی، عضو هیات رئیسه مجلس یازدهم، زهرا شیخی، نماینده مجلس یازدهم و دو شاکی دیگر (علی‌رضا رزم‌حسینی، وزیر صمت دولت حسن روحانی) محکوم به حبس، جزای نقدی و مجازات‌های تکمیلی شد.

۵-۶- کامیار فکور

کامیار فکور، روزنامه‌نگار حوزه کارگری، ۲۹ آوریل ۲۰۲۳ (۹ اردیبهشت ۱۴۰۲)، در آستانه روز جهانی کارگر بازداشت و به زندان اوین منتقل شد. او پیش‌تر توسط شعبه ۱۵ دادگاه انقلاب تهران به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به یک سال حبس محکوم شده بود. این حکم نهایتاً در شعبه ۳۶ دادگاه تجدیدنظر استان تهران به هشت ماه حبس تبدیل شد.

آگوست ۲۰۲۳، همزمان با تداوم حبس کامیار فکور در زندان، حکم دو سال حبس تعلیقی که در سال ۲۰۲۱ و به اتهام «نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی»، موضوع ماده ۷۴۶ قانون مجازات اسلامی، علیه این فعال کارگری صادر شده بود نیز به اجرا درآمد. کامیار فکور اکنون در حال تحمل دوران محکومیتش در زندان اوین محبوس است.

۷-۵- روح‌الله نخعی

روح‌الله نخعی، روزنامه‌نگار، روز ۲۰ فوریه ۲۰۲۴ (اسفند ۱۴۰۲)، پس از مراجعه به دادسرای اجرای احکام اوین، برای اجرای حکم حبس بازداشت و به این زندان منتقل شد.

روح‌الله نخعی، یکی از روزنامه‌نگاران بازداشت‌شده در ارتباط با اعتراضات زن، زندگی، آزادی، است. او در این پرونده، توسط شعبه ۲۸ دادگاه انقلاب تهران به اتهام «اجتماع و تبانی برای اقدام علیه امنیت ملی»، موضوع ماده ۶۱۰ قانون مجازات اسلامی، به دو سال و به اتهام «تبلیغ علیه نظام»، موضوع ماده ۵۰۰ قانون مجازات اسلامی، به هفت ماه حبس محکوم شد. این حکم مدتی بعد مورد تایید شعبه ۳۶ دادگاه تجدید نظر استان تهران قرار گرفت. با اعمال ماده ۱۳۴ قانون مجازات اسلامی، دو سال از حکم زندان صادرشده علیه این روزنامه‌نگار قابل اجرا است.

حکم زندان روح‌الله نخعی درحالی اجرا شد که به گفته پرتو برهان‌پور، وکیل دادگستری، پرونده این روزنامه‌نگار پس از پذیرش درخواست اعاده دادرسی در دیوان عالی کشور و ارسال آن به شعبه هم‌عرض، «اصلاح» و روح‌الله نخعی مشمول بخشنامه «عفو و کاهش مجازات عمومی» شد. با این وجود «در حالی که انتظار می‌رفت پرونده در اجرای احکام و مانند هزاران پرونده دیگر مربوط به سال گذشته (سال ۲۰۲۲)، با قرار موقوفی تعقیب مختومه شود، حکم او اول اسفند ۱۴۰۲ اجرا شد».

۸-۵- یاشار سلطانی

یاشار سلطانی، روزنامه‌نگار ساکن تهران و مدیر مسئول پایگاه خبری اسکان‌نیوز است. او روز یکشنبه ۲۰ خرداد ۱۴۰۳ (۹ ژوئن ۲۰۲۴) ساعتی پیش از اعلام اسامی نامزدهای تایید صلاحیت‌شده برای انتخابات ریاست جمهوری چهاردهم، بازداشت و به زندان تهران بزرگ منتقل شد.

میزان خبرگزاری قوه قضاییه با انتشار خبر اجرای حکم زندان یاشار سلطانی، نوشت: «یاشار سلطانی در پرونده‌ای که ۱۷ شاکی دارد، پس از تجدید نظرخواهی و رای نهایی و قطعی دادگاه به اتهام نشر اکاذیب به قصد تشویش اذهان عمومی (یازده فقره)، به یک سال و دو ماه حبس تعزیری محکوم شده است.» میزان در این خبر اشاره‌ای به مصادیق اتهامات یاشار سلطانی نکرد.

۶- پانویس

باشگاه روزنامه‌نگاران ایران، هرانا، حقوق بشر کردستان، گُردپا، رسانک، حال‌وش، جمعیت حقوق بشر آذربایجان (ارک) و کارون، رسانه‌ها و سازمان‌های حقوق بشری فعال در حوزه ثبت و گزارش‌گری موارد نقض حقوق بشر در ایران هستند که گزارشات آنها پس از راستی‌آزمایی مورد استناد دفاع از جریان آزاد اطلاعات قرار می‌گیرد.

 www.deffi.org

 DeFFI_Iran

 DeFFI_Iran

 DeFFI_Iran

